

Aalborg Universitet - Modul L: Kandidatspeciale

# Stilhed før stormen

En historisk analyse af amerikanske interesser i de britiske folkeforbundsmandater i Mellemøsten

Erik Dragsbæk Hansen – Studienummer: 20136091  
Afleveringsdato 31. Maj 2018.

## Abstract:

This Master Thesis focusses on the American interests in the British League of Nations mandates in the Middle East in the period 1918-1945. Following the Great War, Woodrow Wilson tried and failed his vision of a new world order which included self-governance for the remnants of the Ottoman Empire. The European Empires saw the defeat of Germany and its allies as an opportunity to add to their imperial colonies. The compromise was therefore placing the countries under League of Nations mandate administered primarily by Britain and France. Following the American Senate's rejection of the League of Nations American participation or interests in the Middle East seemed far away. Several conflicts in the British mandates did however result in the US State department spending considerable effort and energy on preserving American rights and interests. Shortly after the Great War many American missionaries and educators already located in the Middle East provided the US government with considerable insight in the Region and helped shape their policy regarding several coming disputes. But it was the discovery of Oil that started the real American participation in the British mandates. Their global oil interests drew them to Mesopotamia and Palestine, but their searches in these mandates yielded different results, and consequently required different State department participation. The interest in oil resulted in clashes with the British leadership especially in Mesopotamia in the 1920s, but subsequent participation in the leading petroleum company resulted in American accept of British leadership.

Another focus of this Thesis is to join a narrow field in the storytelling of American and the Middle East. Primarily storytelling surrounding this field focusses on America after the second World War. The consensus seems to be that America only discovered the Middle East after their victory in 1945, and that their subsequent hegemony resulted in global involvement that trickled down into the region. This narrative is challenged in this Thesis. The problem surrounding already existing literature regarding American interests in the middle east before 1945, is that it primarily sets its sights on oil disputes. While that is also the case in this Thesis it was not the only interest that the American government had to protect. I also include general traditions in the historiography regarding the United States in the 20th century: Traditions in American foreign policy, the dispute about isolation in the interwar period, and whether America could be regarded as an empire. This is to provide the reader with a better understanding of the American interests and why certain actions were taken. The aim of this inclusion is not to give a definitive answer to these questions, but the existing literature fails to include these factors in the general storytelling regarding America and the British League of Nations mandates.

## Indholdsfortegnelse:

Abstract:.....	1
Indholdsfortegnelse: .....	2
Kapitel 1 – Indledning og Problemfelt: .....	4
Problemfelt & Forskningsdiskussion:.....	6
Kapitel 2 - Metodiske overvejelser: .....	10
Afgrænsninger: .....	10
Analysestrategi: .....	11
Kilder og Anvendt Litteratur: .....	14
Foreign Relations of the United States: .....	14
Historiske fremstillinger og videnskabelige artikler: .....	15
Littatur omhandlende amerikanske interesser i Mellemøsten: .....	15
Traditioner i amerikansk udenrigspolitik, isolation og imperiedebat:.....	15
Artikler omhandlende olie i Mellemøstens mandater:.....	16
Religion og missionærbevægelser: .....	17
Kapitel 3 - Analyse af kulturelle interesser: .....	18
Den historiske kontekst 1900-1918: .....	18
Religiøs påvirkning af mandatsystemet 1917-1920:.....	20
Nationalisme og Religiøse problematikker i Mellemøsten 1922-1940: .....	22
Konflikten i Palæstina 1936-1945: .....	26
Planer for efterkrigstiden 1945:.....	30
Amerikansk holdning til Folkeforbundsmandaterne i kulturelt perspektiv:.....	30
Kapitel 4 – Analyse af økonomiske interesser: .....	32
Open Door Policy som økonomisk doktrin: .....	32
USA's globale ressource interesse og andre økonomiske interesser 1900-1921: .....	32
Palæstina 1918-1927: .....	34
Mesopotamien 1918-1922: .....	37
Lausanne konferencen 1922-1923: .....	40
Private Forhandlinger og den røde linje 1923-1929:.....	43
Olierørledningen og stabilitet 1930-1939:.....	45
Relationer under anden verdenskrig 1941-1945:.....	47
Amerikansk holdning til Folkeforbundsmandaterne i økonomisk perspektiv:.....	50
Kapitel 5 – Metastrømninger omhandlende USA:.....	52
USA som imperie:.....	52
Geopolitisk isolationsdebat: .....	54
Traditioner i amerikansk udenrigspolitik: .....	56

Vurdering om hvorvidt USA praktiserede traditionel udenrigspolitik:.....	58
Konklusion:.....	63
Litteraturliste: .....	65
Artikler i online og trykte tidsskrifter:.....	65
Bøger:.....	66
Kapitler i Antologier: .....	67
Internetkilder: .....	68
Ph.d. Afhandlinger: .....	68
Volumener i Foreign Relations of the United States: .....	68

## Kapitel 1 – Indledning og Problemfelt:

Ved slutningen af første verdenskrig stod det klart for krigens parter at USA havde vendt krigen til de allieredes fordel. Adam Tooze beskriver i sin bog *The Deluge*, hvordan den amerikanske økonomi undervejs i krigen havde sikret Storbritannien og Frankrigs fortsatte evne til krigsførelse. Med dets massive økonomi og industrielle produktion, formåede USA at sikre Ententen sejren over centralmagterne: Tyskland, Østrig-Ungarn og Osmannerriget.<sup>1</sup> Den amerikanske præsident Woodrow Wilson var fortaler for et samlet Folkeforbund, hvor internationale konflikter blev løst. Ligeledes skulle en verdensdomstol oprettes, med global myndighed til at afgøre voldgiftsspørgsmål.<sup>2</sup> Wilsons drøm var en såkaldt ny verdensorden.<sup>3</sup> De første år efter krigen, blev en periode med mange internationale aftaler og nyligt oprettede institutioner der skulle forsøge at sikre fremtidig fred efter så ødelæggende en krig. Folkeforbundet var Wilsons idé, og han spillede en central rolle i de efterfølgende fredsforhandlinger. Den amerikanske begrundelse for involvering i krigen og de efterfølgende forhandlinger var dog ikke taget på baggrund af at sikre den rigtige side vandt, men derimod at ingen side vandt.<sup>4</sup> Dette var den eneste måde at sikre en varig fred ikke blot i Europa, men i verden.<sup>5</sup>

Ved fredsforhandlingerne i Paris blev der udover internationale organer, implementeret massive geopolitiske og geografiske ændringer i både Europa, Afrika og Mellemøsten.<sup>6</sup> Osmannerriget blev beskåret indtil kun Tyrkiet var tilbage. Mange beskårne områder samt tidligere afrikanske kolonier blev ligeledes opdelt, og et mandat system blev indført. Mandaterne blev efterfølgende styret med bemyndigelse fra Folkeforbundet. Formålet var at skabe sikkerhed i de nyoprettede mandater, samt at bistå i deres vej til selvstændighed i den moderne verden.<sup>7</sup> Mandaterne blev primært krævet af sejrherrene Storbritannien og Frankrig. Gavin Brockett kalder mandaterne for kolonialisme i dårlig forklædning, samt at imperierne stod stærkest, af alle stormagter, efter fredsforhandlingerne.<sup>8</sup> Susan Pedersen skriver ligeledes at det allerede i 1921 var tydeligt at mandaterne ikke ville opnå den

---

<sup>1</sup> Adam Tooze, *The Deluge – The Great War and the Remaking of Global Order*, (London: Penguin Group, 2014) s. 206-207, Se også: Vesna Danilovic, *When the Stakes Are High – Deterrence and Conflict among Major Powers*, (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2002) s. 30 & 34.

<sup>2</sup> Ruth Henig & Alan Sharp, *The League of Nations: League of Nations*, (Haus Publishing, 2010), s. 6-9.

<sup>3</sup> Tooze, *The Deluge*, s. 3-4.

<sup>4</sup> Tooze, *The Deluge*, s. 16.

<sup>5</sup> Michael Kazin, "America and the Great War", *Raritan*, 34 (2014), s. 84-85.

<sup>6</sup> Terminologien omhandlende Mellemøsten har skiftet gennem historien. Eksempelvis har Orienten og Nærøsten været benyttet, primært, før første verdenskrig. Dette speciale vil benytte Mellemøsten konsekvent. For en geografisk og terminologisk gennemgang se: Encyclopædia Britannica, "Middle East", <https://www.britannica.com/place/Middle-East>.

<sup>7</sup> The Covenant of the League of Nations, "Peace Treaty of Versailles", Article 22, <http://net.lib.byu.edu/~rdh7/wwi/versa/versa1.html>.

<sup>8</sup> Gavin D. Brockett, "The Challenge to Empire in the Middle East and Asia" i *A Companion to International History 1900-2001*, (Malden: Blackwell Publishing, 2007), s. 207.

selvbestemmelse som var lovet. Mandatholderne havde også fralagt sig forpligtelsen til at tage befolkningerne med på råd.<sup>9</sup> Oprindeligt var USA i fredsforhandlingerne modstandere af at de tyske kolonier i Afrika og de Osmanniske provinser i Mellemøsten blot skiftede hænder til andre imperier.<sup>10</sup> Men det amerikanske senat nedstemte det endelige forslag fra præsidenten, og således skulle den amerikanske idé om folkeforbundet klare sig uden direkte amerikansk deltagelse.

Umiddelbart burde de mellemøstlige folkeforbundsmandaters primære påvirkning derfor komme fra Storbritannien og Frankrig. Men med tid skulle vise det sig at amerikanske interesser på ny gjorde sig gældende i andre verdensdele. Det 20. århundrede åbnede for alvor verdens øjne op for olie, og dets egenskaber til blandt andet krigsførelse. Specielt efter første verdenskrig blev olie en af de vigtigste ressourcer for stormagterne rundt om i verden. Michael Klare tilskriver Winston Churchill, den daværende engelske marineminister, som den første til at øjne oliemulighederne i 1912. Storbritannien besad på daværende tidspunkt ikke egne eller koloniale olieletter. Derfor blev det både et udenrigspolitisk anliggende, samt spørgsmål om national sikkerhed.<sup>11</sup> Olieinteresser skulle derfor spille en væsentlig rolle i internationale samarbejder, handler og konflikter i de kommende årtier.

USA havde efter krigen mod Spanien i 1898 og første verdenskrig rejst sig fra borgerkrigen der næsten delte landet i to.<sup>12</sup> Derudover resulterede det økonomiske opsving i USA i de første årtier af det 20. århundrede til at USA rangerede som den stærkeste økonomiske faktor i verden. USA oplevede ligeledes i den første halvdel af det 20. århundrede et opgør med dets isolationspolitik.<sup>13</sup> Dette har naturligvis påvirket det meste af verden på godt og ondt, således også i Mellemøsten. Både i det 20. og 21. århundrede har Mellemøsten spillet en central rolle i europæisk, og nu også amerikanske udenrigspolitik. USA's involvering i Mellemøsten er et politiske emne, der dagligt spiller ind i politiske dagsordner og beslutningsprocesser. Forskningen er rigt beskrevet med amerikanske agendaer efter anden verdenskrig, og specielt efter 2001. Dette speciale vil derimod belyse de amerikanske forhold og interesser med de britiske folkeforbundsmandaterne i mellemkrigsårene, en

---

<sup>9</sup> Susan Pedersen, *"The Guardians – The League of Nations and the Crisis of Empire"*, (Oxford: Oxford University Press, 2015), s. 2-3.

<sup>10</sup> Alan Sharp, *"The Versailles Settlement – Peacemaking After the First World War", 1919-1923*, (New York: Palgrave Macmillan, 2008) s. 169-170.

<sup>11</sup> Michael T. Klare, "The Changin Geopolitics of Oil" i *Handbook of Oil Politics*, red. Robert E. Looney. (New York: Routledge, 2012) s. 31.

<sup>12</sup> Christopher McKnight Nichols, *"Promise and Peril: America at the Dawn of a Global Age"*, (Haward: Haward University Press, 2011), s. 22.

<sup>13</sup> Isolation dækker over USA's rolle internationalt efter første verdenskrig. Som begreb bliver det inddraget i specialet i forbindelse med diskussionen. Konkret beskriver det amerikansk tilbagetrækning fra internationale forpligtelser og politik. Nichols, *Promise and Peril*, s. 347-52

periode der sjældent inkluderes i historiske fremstillinger. Dette var årtierne hvor USA for alvor trådte ind på verdensscenen, og manifesterede sig som den største magtfaktor i verden.

### Problemfelt & Forskningsdiskussion:

Formålet med dette speciale er at belyse et område, der ikke normalt gør sig gældende i fremstillinger eller generelt i forskningen. Det amerikanske forhold til de britiske folkeforbundsmandater. De typiske fremstillinger springer ofte over det amerikanske forhold til de britiske folkeforbundsmandater. Dette vil derfor blive belyst i dette speciale. I oversigtsværket *Major Problems in American Foreign Relations Vol II since 1914*, er der ikke dedikeret plads til USA og Mellemøsten før 1945. Det handlede kun om nogle få private olie afståelser og minimalt protestantisk missionsarbejde.<sup>14</sup> John DeNovos *American Interests and Policies in the Middle East 1900-1939*, inddrager ligesom jeg selv det amerikanske udenrigspolitiske arkiv. Bogen er fra 1963 og bliver ofte refereret i nyere forskningsartikler, og bør betegnes som et af hovedværkerne i belysningen af amerikanske interesser og forholdet til først Osmannerrigetets seneste år og de efterfølgende lande. Derfor inddrages den i forbindelse med besvarelsen af problemformuleringen, da den omtaler lignende aspekter som dette speciale. Den er ligeledes værd at læse da den behandler en lignende periode. Bogens fokus er amerikanske interesser og amerikanske synspunkter, men den inddrager et bredere spektrum af lande, og en anderledes tidsperiode. Ligeledes omhandler den ikke den amerikanske holdning til selve mandaterne. Den er også inddraget for at illustrere et andet væsentligt problem vedrørende forskningen der omhandler USA og Mellemøsten i specialets periode. Ikke mange værker er fremstillet omkring perioden, og derfor er DeNovos bog ikke blot et essentielt værk, det er også en manifestation af et forskningsområde der har set meget lidt fornyelse siden 1963.

Nyere tids forskning vedrørende USA og Mellemøsten i mellemkrigsårene har primært taget udgangspunkt i problemstillingerne vedrørende oliehandlen. Da dette er et væsentligt handelsområde hvori der også dengang forekom politiske spændinger, er det naturligvis også et interessefelt for historiske fremstillinger. Da amerikansk udenrigspolitik i perioden og regionen ofte var centreret omkring olieproblematikker, vil dette naturligvis også gøre sig gældende i dette speciale hvor det inkluderes som et centralt fokuspunkt. Men olieproblematikkerne symboliserer også en anden tendens i forskning. Ofte bliver andre amerikanske interesser i Mellemøsten underspillet overfor Europæiske påvirkninger overfor regionen i specialeperioden. Barry Rubin skriver eksempelvis i *America as Junior Partners* i antologien *The Great Powers in the Middle East: "Between 1918 and 1939 American relations with the Middle East were neither dramatic nor in*

---

<sup>14</sup> Dennis Merrill & Thomas Paterson, *"Major Problems in American Foreign Relations"*, Vol. II: Since 1914, (Boston: Houghton Mifflin Company, 2000), s. 530.

*themselves of great importance.*<sup>15</sup> Forfatteren til artiklen *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, Annie Samuel fremhæver at dette er karakteristisk for meget historisk materiale vedrørende USA og Mellemøsten. Hun beskriver ligeledes at perioden og området både i 1950'erne og 1960'erne, men også i nyere tid bliver fremhævet som relativt uddramatisk, samt at USA ikke havde nogen interesser i Mellemøsten før anden verdenskrig. Ofte fremhæves det at USA trak sig fra Versailles traktaten og så passivt på fra sidelinjen, men at den forestilling er forkert.<sup>16</sup> Ligesom Samuel vil dette speciale belyse at USA ikke blot så på fra sidelinjen, men aktivt engagerede sig politisk i mandaterne.

Specialet omhandler således USA's forhold og interesser overfor de Mellemøstlige lande der var under Britisk mandat. Begge imperier<sup>17</sup> var afgørende og dikterende i de fredsforhandlinger der foregik efter første verdenskrig. Ligeledes kunne begge med deres økonomiske og militære magt dominere i deres interessesfærer rundt om i verden. Den amerikanske sfære blev med Monroe Doktrinet<sup>18</sup> fra 1823 primært Nord og Sydamerika,<sup>19</sup> mens det britiske imperiers kolonier og imperiale territorier spredte sig over hele verden. Områder hvor imperier udviser interesser er perifært interessant i dette speciale. USA og Mellemøsten ligger geografisk fjernt fra hinanden, men dette speciale vil undersøge om der var langt nok til at amerikanske interesser ikke spillede væsentlige roller. Derfor er det i forbindelse med andet forskning der omhandler USA og dets påvirkning af verdenssamfundet i det 20. århundrede, relevant at belyse noget der ligger så fjernt fra USA. Som tidligere nævnt var der stor europæisk interesse i Mellemøsten, og derfor kom den primære indflydelse fra andre store magter, med egne interesser. Ligeledes nævnt i indledningen var USA modstandere af at kolonier i Afrika, samt Mellemøsten blot skiftede til nye europæiske imperier. Derfor var grundlaget lagt for interessekonflikter på baggrund af økonomiske interesser men også ideologiske og kulturelle forskelle. Da USA nedstemte folkeforbundet, burde landet derfor ikke umiddelbart være en central aktør i den daglige proces der skulle føre mandaterne frem mod de vestlige landes levestandarder.

Dette speciale vil derfor fokusere på de interessekonflikter der forekom i de britiske mandater, men også de samarbejder der blev indgået imellem USA, Storbritannien og de enkelte mellemøstlige lande. Dette vil blive sammenflettet med traditioner i historieskrivningen om både USA og dets

---

<sup>15</sup> Annie, Tracy Samuel: "The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars", *Diplomatic History*, 38 (2014): s. 928.

<sup>16</sup> Samuel, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, s. 927-929.

<sup>17</sup> Hvorvidt USA kan omtales som et imperie vil inddrages i forbindelse med diskussionen. I dette speciale vil der dog blive benyttet USA konsekvent fremfor det amerikanske imperie.

<sup>18</sup> Encyclopædia Britannica, "Monroe Doctrine", <https://www.britannica.com/event/Monroe-Doctrine>.

<sup>19</sup> Michael Hardt & Antonio Negri, "Empire" (London: Harvard University Press, 2000), s. 177.



udenrigspolitik i perioden. Disse metastrømninger er vurderet relevante i dannelsen af helhedsforståelsen af USA's holdninger og interesser overfor de britiske mandater. Derfor vil det i specialet blive belyst hvilke traditioner der forekommer og hvordan de hænger sammen med USA's ageren og politik i denne periode. Forskningen vedrørende USA's holdning til de britiske mandater i Mellemøsten er ikke et stort felt, og som sådan forekommer der ikke nævneværdige uoverensstemmelser. Typisk har forskningen fokuseret på olieproblematikkerne, og debatteret hvilken betydning disse har haft i det overordnede politiske spil.<sup>20</sup> Specialet vil derfor benytte denne bredere tilgang med tre fokuspunkter. Disse fokuspunkter tilhører ikke specifikt USA og de mellemøstlige mandater, men derimod er det overordnede strømninger tilhørende amerikansk historieskrivning i specialets periode. Mandaterne er således inkluderet for at belyse om de traditionelle strømninger i amerikansk historieskrivning også gjorde sig gældende i et felt der sjældent belyses.

Den første metastrømning der inkluderes, omhandler hvorvidt USA udøver imperiale tendenser rundt om i verden på lige fod med andre daværende primært europæiske imperier. Dette inkluderes for at illustrere hvordan USA udøver sine interesser rundt om i verden. Spørgsmålet er derfor hvorvidt dette også gjorde sig gældende i de britiske mandater. Den anden strømning omhandler USA som en mulig isoleret stat, da perioden som dette speciale omhandler, ofte omtaler USA med ordet isolation. Afsnittet omhandler derfor hvordan isolationsbegrebet bliver brugt i forskningen af USA, samt hvordan forskningen indenfor dette område ikke opnår en konsensus. Det tredje har det til formål at belyse de traditioner der gør sig gældende indenfor amerikansk udenrigspolitik. Afsnittene har ikke til formål at give endegyldige svar på hvad der ligger til grund for samtlige amerikanske beslutninger. Men de inkluderes for at undersøge om interesserne i mandaterne stemmer overens med traditionel amerikansk udenrigspolitik og historieskrivning.

På papiret burde USA ikke være en central aktør i de Mellemøstlige mandater, men dette speciale vil belyse at der forekom interessante sammenstød og konflikter imellem USA og de andre involverede parter. Specialet er derfor et indblik i et felt der ofte bliver undladt i fremstillinger vedrørende de mellemøstlige mandater, samspillet med USA, på godt og ondt. Den amerikanske interesse i Mellemøsten er langt fra ny, og i dette speciale vil der fokuseres på tiden før 1945. Selvom USA sagde nej til Folkeforbundet, og overlod mandaterne til britiske og franske hænder, vil der i specialet

---

<sup>20</sup> Se Eksempelvis: John A. DeNovo, "The Movement for an Aggressive American Oil Policy Abroad, 1918-1920", *The American Historical Review*, 61 (1956), Michael B. Stoff, "The Anglo-American Oil Agreement and the Wartime Search for Foreign Oil Policy", *The Business History Review*, 55 (1981), Anand Toprani, "An Anglo-American 'Petroleum Entente'? : The First Attempt to Reach an Anglo-American Oil Agreement, 1921", *Historian*, 79 (2017), Venn Fiona, "Oleaginous Diplomacy: Oil, Anglo-American Relations and the Lausanne Conference, 1922-23", *Diplomacy & Statecraft*, 20 (2009).

forsøges at belyse hvorledes USA plejede sine interesser i Mellemøstens britiske mandater, i perioden 1918-1945. For at undersøge hvordan stridighederne og konflikterne imellem disse to magter kom til udtryk i de britiske mellemøstlige mandater har jeg fremsat denne problemformulering:

*Hvordan kom de skiftende amerikanske udenrigspolitiske interesser til udtryk overfor de britiske folkeforbundsmandater i Mellemøsten i perioden 1918-1945, og hvordan stemmer dette overens med traditionel amerikansk udenrigspolitik?*

Den ovenstående problemformulering er ligeledes fastsat med henblik på at skrive sig ind i forskningslandskabet. Enkeltstående er flere af felterne i dette speciale rigt beskrevet og analyseret, imidlertid mangles der ofte en sammenfletning. Ved belysningen af ovenstående tendenser og relevante felter i forskningen vedrørende USA i perioden, samt dets udenrigspolitik, vil Mellemøsten med de britiske mandater i fokus, fungere som et nedslag. Det er på denne måde hensigten med dette speciale at sammenflette eksisterende forskning med fokusområder der sjældent belyses.

## Kapitel 2 - Metodiske overvejelser:

### Afgrænsninger:

Afgrænsningen for dette speciale forekommer indenfor flere forskellige områder. Tidsmæssigt starter dette speciale i 1918, i forbindelse med fredsforhandlingerne i Paris som følge af afslutningen på første verdenskrig. Som afslutning på specialet er 1945 valgt, da det er året hvor FN overtog ansvaret fra folkeforbundet, og nye retninger og beslutninger påvirkede de mandater der ikke endnu ikke havde opnået den lovede selvstændighed. Enhver fastsat periode vil naturligvis opleve mangler i forhold til et komplet billede, men det vurderes at perioden 1918-1945 vil være fyldestgørende af to grunde. Den første grund er at dette er perioden hvor Folkeforbundets mandater eksisterede. En komparativ tilgang til den amerikanske holdning og ageren overfor mandaterne som de blev varetaget af henholdsvis Storbritannien og FN, samt ideologierne bag, ville være et interessant fokus men undlades i dette speciale. Den anden grund omhandler den amerikanske vinkel. For at belyse hvordan de amerikanske udenrigspolitiske holdninger kom til udtryk, samt hvilke interesser der blev varetaget og ændret over tid, vurderes en periode på knap 30 år som fyldestgørende. Der forekommer dog henvisninger til tiden før specialets fastsatte afgrænsning. Disse vil dog kun inkluderes hvis der forekommer relevante tilknytninger, eller direkte forbindelser, til specialets fastsatte periode.

Det primære fokus i dette speciale er som nævnt den amerikanske interesse i de britiske mandater i Mellemøsten. Derfor undlades der flere nærliggende felter. Eksempelvis kan Frankrig, Japan og Australien inddrages i anderledes forskning vedrørende mandatholdere. Ligeledes undlades de britiske mandater i Afrika og Stillehavet. Enkelte selvstændige lande i Mellemøsten i den fastsatte periode vil dog inddrages grundet omskiftende faktorer. Irak, et af de undersøgte mandater, opnåede selvstændighed fra Storbritannien i 1932. Landet inkluderes stadig i specialet, på lige fod med de andre mandater Palæstina og Transjordan, dog som selvstændig nation. Andre lande i Mellemøsten vil blive inkluderet i specialet hvis der forekommer direkte sammenhænge, eller de direkte påvirkes eller påvirkes af USA i forbindelse med interesser i mandaterne.

Den mest markante afgrænsning for dette speciale vil være Storbritannien. Vedrørende forholdet imellem USA og britiske mandater i Mellemøsten, vil inddragelsen af mandatholderen naturligvis bidrage til en mere fyldestgørende forståelse. Dette er specielt problematisk da det er de britiske mandater der bliver undersøgt, og Storbritannien ville derfor ideelt at inddrages i specialet. Derfor forsøger dette speciale at fokusere på den amerikanske vinkel på de amerikanske interesser. Storbritannien bliver dog ikke konsekvent skåret væk, og imperiet vil blive inddraget i besvarelsen af problemstillingerne, i et relevant og nødvendigt omfang. Dog er dette som nævnt et primært

amerikansk perspektiv, og hvis en britisk vinkel på problemstillingerne skulle være fyldestgørende, ville det kræve plads og en større mængde hænder. Desuden vil Folkeforbundet som instans i en vis grad undlades. Pedersen fremhæver at det var her hvor problemer vedrørende mandaterne blev forsøgt løst, men eftersom Storbritannien undlades, vil Folkeforbundet ligeledes.<sup>21</sup>

Der vil desuden primært inddrages udenrigspolitiske beslutninger da dette er hovedfeltet i sammenspillet med Storbritannien og de britiske mandater i Mellemøsten. Indenrigspolitiske beslutninger og debatter vil blive inddraget hvis det direkte påvirker et lands udenrigspolitiske holdning eller ageren, men det primære fokus er det udenrigspolitiske. Det politiske forhold imellem to lande er i sig selv et stort og ofte uoverskueligt område at beskæftige sig med. Ofte skal det kombineres med de geopolitiske situationer der også påvirker verdenssamfundet, samt kædes sammen med et konkret område hvori der forekommer mulige interessekonflikter. I tiden under og efter krig, er det politiske spil en større mundfuld end normalt, da lande laver hemmelige og officielle aftaler med hinanden på kryds og tværs. Dette gjorde sig i særdeleshed også gældende under og efter den første verdenskrig. Derfor inkluderes politiske forhandlinger hvis de udgør en faktor indenfor de undersøgte interesser. De udenrigspolitiske beslutninger er i sidste ende præsidentens eller udenrigsministerens ansvar og fortjenester. Dette på trods af store statslige apparater og mange ansatte spiller centrale roller i det daglige politiske system. Disse fortjener deres egne fortællinger, og da dette speciale omhandler de overordnede synspunkter, vil enkelte personer ikke inkluderes medmindre de spiller en direkte rolle i forbindelse med konkrete begivenheder.

### Analysestrategi:

Til besvarelsen af den fastsatte problemformulering, vil der benyttes analysespørgsmål til at opnå en fyldestgørende besvarelse. Konkret beskæftiger specialet sig med områderne Mesopotamien, Transjordan og Palæstina.<sup>22</sup> Analysespørgsmålene er fastsat med henblik på at afdække relevante interesseområder, USA havde overfor disse mandater, samt en belysning af, hvor stort et omfang USA plejede disse interesser. I besvarelsen af problemformuleringen, vil der derfor fastsættes følgende analysespørgsmål der alle skal hjælpe med forståelsen af interesserne der forekommer jævnført i problemformuleringen.

---

<sup>21</sup> Pedersen, *The Guardians*, s. 10.

<sup>22</sup> Mesopotamien dækker over Irak indtil selvstændigheden i 1932. Mesopotamien vil derfor blive benyttet indtil 1932. DeNovo pointerer at Irak blev benyttet generelt i diplomatiske termer efter Kong Feisal blev indsat i 1921, dog vil Irak ikke benyttes før 1932, John DeNovo, *"American Interests and Policies in the Middle East 1900-1939"* (Minnesota: University of Minnesota Press, 1963), s. 183. Jordan hørte indtil selvstændigheden i 1946 under Palæstina som Transjordan, dog med selvstyre. Transjordan vil derfor blive benyttet i specialet. Terminologien vedrørende Palæstina og Israel er denne ikke uden problemer, specielt i moderne kontekst. I specialet vil der benyttes Palæstina da Israel først officielt grundlægges i 1948.

- Hvilke generelle økonomiske og kulturelle interesser havde USA i de britiske folkeforbundsmandater, og hvordan kom disse til udtryk politisk?
- Hvorledes ændres det amerikanske syn og ageren overfor de britiske folkeforbundsmandater i Mellemøsten?
- Hvordan stemte den amerikanske ageren overens med traditionel amerikansk udenrigspolitik og historieskrivning?

Analysespørgsmålene vil blive undersøgt forskelligt i specialet. Det første analysepunkt omhandlende USA's interesser, vil blive kombineret med mandaterne, først kulturelt derefter økonomisk. Det andet punkt omhandlende de amerikanske synspunkter vil blive belyst undervejs i de kulturelle og økonomiske afsnit, samt i en kort sammenfatning efterfølgende. Mens det tredje analysepunkt behandles i et selvstændigt kapitel efterbelysningen af de kulturelle og økonomiske interesser.

Grundlaget for økonomi og kultur som grundlaget for felterne der undersøges i det første analysespørgsmål, er at disse er vurderet som de væsentligste områder, USA har af interesser rundt om i verden. Det økonomiske omhandler primært olie, da dette skulle vise sig som den væsentligste interesse. Økonomi var katalysator for mange udenrigspolitiske agendaer, og er en markant faktor i politiske overvejelser. Selvom specialet primært omhandler olie, eksisterede der naturligvis andre økonomiske interesser, men disse var ikke ligeså afgørende og oplevede ikke samme private eller statslige interesser eller konflikter som olien. Derfor vil andre økonomiske interesser kort inkluderes overordnet fremfor et specifikt fokuspunkt ligesom olie. Mange amerikanske økonomiske og kulturelle interesser blev varetaget i Mellemøsten af private firmaer eller aktører. Derfor kan det være svært at definere om der var tale om private eller statslige interesser. Da den private sektor spiller en væsentlig rolle i det amerikanske samfund, vurderes det som en samarbejdende enhed. Således vurderes private firmaer der støttes af udenrigsministeriet, i de politiske arenaer som værende et udtryk for officielle amerikanske interesser.

Kulturelle interesser er væsentligt mere abstrakt. Det kan være svært at måle i hvor stort omfang kulturelt pres påvirkes af forskellige aktører og organisationer. Kultur dækker i dette speciale over religion og institutioner der manifesteringer og udbreder amerikanske, normer, traditioner og værdier, samt amerikanske statsborgere. Der vil derfor lægges fokus på den kulturelle påvirkning som USA udviste overfor mandaterne. Storbritannien vurderes dog som mere tilbøjelig til at acceptere de kulturelle interesser, som de blev udfoldet i mandaterne, end de økonomiske. Derfor ville modstanden overfor det kulturelle pres primært være fra mellemøstlige aktører. Dette er ikke et speciale der omhandler ligheder imellem de to landes kultur, men det vurderes at i en global

sammenhæng, forekommer der ikke store konfliktpunkter imellem USA og Storbritannien. Hvordan interesser kommer til udtryk politisk, kan være problematisk at definere. Ofte er politik en balance mellem reelle situationer og ideologiske standpunkter. Politiske beslutninger vil derfor ligge underforstået i analysen i forbindelse med beslutningsprocesser og problemstillinger omhandlende kultur og økonomi.

Det andet analysespørgsmål tager udgangspunkt i perioden der undersøges i specialet. Forud antagelsen er således at over tid sker der, ændringer i den amerikanske holdning overfor mandaterne. De faktorer der ønskes belyst i forbindelse med det første analysespørgsmål, er derfor ligeledes relevante i forbindelse med dette efterfølgende spørgsmål. Økonomiske og andre interesser er grundlaget i mange politiske beslutninger, og derfor kan skift i interesser medføre skift i holdninger. Det formodes at USA har skiftende holdninger med forskellige politiske og ideologiske retninger, der gør sig gældende i deres agendaer. Det vurderes derfor relevant for dette speciale at analysere om disse skift også kom til udtryk overfor de konkrete mandater eller Storbritannien. Det tredje analysespørgsmål er opdelt i tre overordnede retninger. De tre forskningsområder der omhandler generel amerikansk udenrigspolitik og historieskrivning vil inddrages for at danne grundlaget for en bedre helhedsforståelse.

For at besvare problemformuleringen og analysespørgsmålene, vil felterne blive behandlet hver for sig, så vidt muligt. Kulturelle og økonomiske interesser vil være de to kapitler, der kommer først. Analysen er opdelt i et kulturelt og et økonomiske afsnit, der begge er opdelt i underkategorier der hver især dækker over nogle år eller problematikker. Dette er gjort for at sætte fokus på begivenhederne fremfor en slavisk og komplet lineær gennemgang. Indenfor de to hovedafsnit vil underafsnittene dog komme i en naturlig rækkefølge. Afsnittene om kultur og økonomi, vil naturligvis suppleres med politisk sammenspil og beslutninger der kan kædes sammen med de to felter. Da det er kulturelle og økonomiske interesser som dette speciale fokuserer på, vil disse også være bedst retfærdiggjort enkeltvist, fremfor i en samlet fremstilling. Dette vil ligeledes fremhæve forskellen i forskningsmaterialet vedrørende de to felter. Efter analysen vil det vurderes hvordan interesserne spiller sammen med forskningsområderne i kapitel seks. I specialet forekommer der også de føromtalt afsnit der omhandler bagvedliggende tendenser i amerikansk historie. Afsnittene indeholder baggrundsviden der placerer USA ikke blot i forhold til specialets område og periode, men generelt for verden og perioden. Afsnittet vil fungere som en bro, ind i den sluttelige vurdering om hvorvidt USA praktiserede traditionel amerikansk udenrigspolitik i de britiske mandater.

### Kilder og Anvendt Litteratur:

Dette afsnit vil belyse hvilke kilder og fremstillinger der er centrale i specialet, samt de primære årsager til deres inddragelse. Disse kan konkret opdeles i tre kategorier arkiv kilder, historiske fremstillinger og videnskabelige artikler. Ikke alle kilder inkluderes i de kommende afsnit, kun de som er vurderet mest essentielle i besvarelsen af problemformuleringen og helhedsforståelsen.

### Foreign Relations of the United States:

Det mest centrale materiale i besvarelsen af problemformuleringen er det amerikanske udenrigspolitiske arkiv, *Foreign Relations of the United States*. Forkortelsen FRUS vil blive benyttet fremadrettet om dokumenter fra dette arkiv. FRUS indeholder digitaliserede primære kilder, der omhandler sammenspillet og korrespondancerne imellem de amerikanske udenrigsministre og eksempelvis ambassadører eller udsendte personer rundt om i verden. Arkivet er inddraget da det giver den officielle og uofficielle amerikanske holdning til mange aspekter i forholdet til specialets fokuspunkter. Beretningerne er derfor inkluderet som udtryk for amerikanske interesser. Arkivet er stort, og DeNovo påpeger, at det indeholder mere materiale end én historiker kan nå at undersøge.<sup>23</sup> Henvisningen er bevist lavet til den digitaliserede version af arkivet, som benyttes i dette speciale, hvilket er gjort af to grunde. For det første kan der forekomme tabte dokumenter i digitaliseringen, og derfor kan henvisningerne til et fysisk arkiv muligvis ikke stemme overens. For det andet antages det at andre vil benytte det digitaliserede arkiv ligesom jeg selv.<sup>24</sup> Det skal bemærkes at mandaterne, indtil 1930, hører ind under Storbritannien i arkivet.

Der forekommer i dette speciale nogle volumener af FRUS der er essentielle i helhedsforståelsen, enkelte vil blive forklaret her. Eksempelvis dokumenterne 218-224 i Volume I fra 1919. Heri instrueres amerikanske ambassadører i at indsamle viden om verdens ressourcer til den amerikansk regering. De er inkluderet da dokumenterne belyser i hvilket omfang den amerikanske regering var interesseret i blandt andet verdens olieproduktion. Dokumenterne viser også en tidlig britisk skepsis overfor de amerikanske interesser, og danner grundlaget for et af de mest markante stridighedspunkter i dette speciale. Mange af dokumenterne i FRUS der benyttes i dette speciale omhandler olie. Volumenerne 122-125, samt 127 og 129, der omhandler årene fra 1919 til 1923, indeholder en stor mængde dokumenter der alle omhandler de olieproblematikker der opstod

---

<sup>23</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, preface viii.

<sup>24</sup> Der henvises til arkivet på følgende måde: FRUS: 121-218-31.maj 1919.

<https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1919v01/ch9subch1>. Det første tal er bindet, det efterfølgende er dokumentnummeret i bindet, samt til sidst datoen for dokumentet. Nogle gange forekommer der en afsendt dato og en modtaget dato, konsekvent er valgt afsendt dato. Da jeg benytter arkivet digitalt, vil der forekomme et link, første gang jeg henviser til volumenerne. Få henvisninger til dokumentet i volumen fra 1945 henvises anderledes.

umiddelbart efter mandaternes implementering. Disse vil alle blive belyst i kommende afsnit, men det er indenfor disse volumener at der forekommer den største kildemængde. Det er værd at pointere at dokumenterne 544-555 i volumen nr. 124, ikke er opdelt efter Palæstina og Mesopotamien, som det forekommer i andre volumener. Derimod optræder dokumenter fra begge mandater en efter en, og kræver derfor at læseren tydeligt identificerer hvilket mandat der omtales, da det ikke nødvendigvis er specifikt defineret. Disse dokumenter illustrerer også at USA for første gang formulerer en specifik strategi vedrørende de britiske mandater.

#### Historiske fremstillinger og videnskabelige artikler:

Litteratur omhandlende amerikanske interesser i Mellemøsten:

John A. DeNovos bog, er den mest centrale historiske fremstilling der benyttes i dette speciale.

Bogen udkom i 1963, og er ikke blot det mest udførlige værk der omhandler perioden og feltet, det er også et af de eneste. I nyere forskningsartikler bliver DeNovo ofte inkluderet og henvist som central litteratur. Bogen omhandler et bredere område end dette speciale, og centraliserer sig også omkring oliepolitik og næved liggende problemstillinger. Men DeNovos inkludering af missionærbevægelser, amerikanske universiteter og andre kulturelle interesseområder, giver ligeledes et indblik i andre centrale interesser som USA plejede i Mellemøsten. Derfor er bogen et centralt værk der ofte vil blive inkluderet i specialet. Bogen er essentiel i forståelsen af hændelsesforløbene, og giver grundigt indblik i de amerikanske beslutningsprocesser. Den indeholder dog ikke en sammenfletning med de metastrømninger der inkluderes i dette speciale.

Traditioner i amerikansk udenrigspolitik, isolation og imperiedebat:

Specialet omhandler perifært forholdet imellem USA og Storbritannien samt hvordan disse magter udøver indflydelse overfor et fjernt og nærtliggende land. Julian Go's *Patterns of Empire - The British and American Empires, 1688 to the Present*, er et centralt værk i forskningen vedrørende imperier. Et analytisk værk om lighederne imellem netop disse to imperier, der undersøger hvordan de to imperier opnåede deres hegemoniske status, samt hvordan dette generelt kom til udtryk.<sup>25</sup> Go's pointe om USA's indflydelse på verdenssamfundet, der kan ligestilles med andre imperier, er den primære grund til den centrale plads i specialet. Andre værker inkluderes også i belysningen af debatterne vedrørende imperieforskningen, men dette er det primære værk benyttet i dette speciale. Specifikt for USA har den amerikanske professor Paul Kramer skrevet artiklen *Power and Connection – Imperial Histories of the United States in the World*. Artiklen sidestiller ikke USA med andre imperier, men fokuserer specifikt på netop USA's egen historie, samt hvordan landet udviser

---

<sup>25</sup> Julian Go, *Patterns of Empire – The British and American Empires, 1688 to the Present*, ( New York: Cambridge University Press, 2011), s. 1-4.



væsentlige imperiale tendenser. Artiklen giver derfor et indblik i hvilke imperiale parametre, USA kan undersøges med, og hvordan disse er praktiseret gennem landets historie.

Isolationsdebatten er ligeledes forsøgt inkluderet i dette speciale. Den er kompleks og nuanceret, og er primært inkluderet heri da det understreger at forskning ikke kan opnå konsensus vedrørende begrebet. Christopher Nichols *Promise and Peril - America at the Dawn of a Global Age*, er inkluderet, da den indeholder forskellige definitioner på isolation, og hvordan det ændrer sig over tid. Isolation som begreb i forbindelse med USA i tidsperioden, er problematisk at definere. Andre forskere vil også inkluderes, da der forekommer andre syn på isolation som begreb. Men det centrale værk inddraget i specialet er Nichols.

Walter Meads bog, *Special Providence - American Foreign Policy and How It Changed the World*, er et af de centrale værker der inddrages i dette speciale. Bogen er udgivet i 2002 og illustrerer at den amerikanske udenrigspolitik kan opdeles i konkrete kategorier, og at disse har lagt fundamentet i amerikansk politik siden løsrivelsen fra Storbritannien. Bogen opdeler USA's politik i fire overskuelige og løst definerede grupper, og taler for at USA's udenrigspolitik skifter imens den forekommer kontinuerligt indenfor disse kategorier. Som supplerende til belysningen af traditioner i amerikansk udenrigspolitik inkluderes der desuden kapitler fra de to antologier: *American Foreign Policy Traditions* Vol. I & II. De to antologier er redigeret af Brendon O'Connor, og både benytter samt supplerer Meads fire kategorier. Antologierne er med til at understrege at amerikansk udenrigspolitik kan opdeles, og har et fundament og en historie som er værd at belyse i et helhedsbillede af amerikansk politik, i specifikke regioner

Artikler omhandlende olie i Mellemøstens mandater:

Olieproblematikkerne er det område der er rigest beskrevet indenfor forskningen af specialets periode og fokusområder. Der inkluderes flere artikler i specialet, men der vil nævnes fire i dette afsnit. Ikke fordi de nødvendigvis er mest essentielle eller relevante, men fordi de understreger fire forskellige vinkler og tilgange til feltet.

William Stivers artikel *International Politics and Iraqi Oil, 1918-1928: A Study in Anglo-American Diplomacy*, omhandler oliedebatten i Mesopotamien. Artiklen er udgivet i 1981, og lægger sit fokus på det diplomatiske sammenspil imellem de to stormagter USA og Storbritannien. Stivers fremhæver at olieproblematikkerne bliver fremstillet som en storm i et glas vand, og kalder det eksempelvis for en opreklameret olie krig.<sup>26</sup> Fiona Venn har udgivet, *Oleaginous Diplomacy: Oil, Anglo-American Relations and the Lausanne Conference, 1922-23*, i 2009. Ligeledes Stivers omhandler artiklen de

---

<sup>26</sup> William Stivers, "International Politics and Iraqi Oil, 1918-1928: A Study in Anglo-American Diplomacy", *The Business History Review*, 55 (1981), s. 518.

diplomatiske forhold imellem USA og Storbritannien, men denne artikel er centreret omkring Lausanne konferencen, der afslutter størstedelen af de olieproblematikker der forekom i mandaternes første år. Annie Samuel har skrevet artiklen, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*. Artiklen udkom i 2014, og omhandler den generelle politiske strategi for USA, et gennemgående tema i dette speciale, nemlig det amerikanske økonomiske, og politiske doktrin Open Door Policy, som også inkluderes i dette speciale. Samuel fremhæver det i forbindelse med Irak, og argumenterer for at Open Door ikke blot handlede om økonomi og olie.<sup>27</sup> Slutteligt har Luigi Scazzieri i 2015 udgivet artiklen *Britain, France and Mesopotamian Oil, 1916-1920*. Den omhandler primært forholdet imellem Frankrig og Storbritannien, og er inkluderet for inddragelsen af deres synspunkter og ageren overfor olieproblematikkerne, da det var de to magter der stod som mandatholdere i Mellemøsten. Artiklen er inkluderet for at inddrage andre aktører der påvirker amerikanske interesser, om netop olieproblemstillingerne i mandaterne de første år.

#### Religion og missionærbevægelser:

Der forekommer også indenfor forskningen i dette speciales periode en vis mængde litteratur om missionærer i Mellemøsten. Joseph Grabill's, *Protestant Diplomacy and the Near East: Missionary influence on the American Policy, 1810-1927*, belyser hvilken påvirkning missionærbevægelserne havde på amerikansk politik, og hvilken sammenhæng der var til Mellemøsten. Bogen giver et solidt indblik i hvordan missionsbevægelserne var USA's væsentligste interesse indtil det 20. århundrede, og er derfor et centralt værk i forståelsen af tidligere pleje af amerikanske kulturelle interesser i Mellemøsten. Robert Handys artikel, *The American Religious Depression, 1925-1935*, belyser den nedgang der forekom i det amerikanske missionærarbejde samtidig med den økonomiske depression i 1930erne. Artiklen belyser i en global sammenhæng, men giver indblik i specialets periode. Den giver ligeledes et indblik i den skepsis der i denne periode påvirker den amerikanske stat overfor missionærbevægelserne. John Barretts, *International Politics, American Protestant Missions and the Middle East*, er ligeledes et værk der bliver benyttet. Med sin Ph.d.-afhandling fra 2012 belyser han centrale felter der er relevante for dette speciale. Periodemæssigt behandler både den historiske kontekst fra begyndelsen af amerikanske bevægelser i starten af 1800 tallet til moderne problemstillinger.

---

<sup>27</sup> Samuel, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, s. 930.

## Kapitel 3 - Analyse af kulturelle interesser:

Amerikanske statsborgeres tilstedeværelse i Mellemøsten, og specielt Osmannerriget var i det 19. århundrede næsten udelukkende af kulturel karakter. Ved starten af det 20. århundrede var den officielle amerikansk tilstedeværelse i Osmannerriget ligeledes primært i form af kulturelle, kommercielle og velgørenhedsmæssige faktorer.<sup>28</sup> Interesseområderne omhandlede primært forskellige former for undervisning. Amerikanske universiteter samt missionær bevægelser, forsøgte begge at oplyse befolkningsgrupperne i Mellemøsten. De kommende afsnit vil belyse i hvilket omfang USA havde kulturelle interesser i de Mellemøstlige mandater. Kapitlet starter med en historisk kontekst der belyser de interesser der eksisterede forinden specialets periode. Dette er fordi det var etablerede instanser, der modsat oliefirmaerne allerede var til stedet i regionen. Et efterfølgende afsnit belyser missionærbevægelsens påvirkning af den amerikanske stat med henblik på mandaterne. Afsnittet er inddraget for at belyse sammenspillet mellem de religiøse interesser og den amerikanske stat. Dernæst et afsnit om nationalismen i mandaterne som konsekvens af den britiske tilstedeværelse og hvordan det problematiserede amerikanske interesser. Det sidste afsnit inden opsummeringen, belyser det indledende amerikanske standpunkt i konflikten i Palæstina mellem de religiøse befolkningsgrupper.

### Den historiske kontekst 1900-1918:

John Barrett belyser de amerikansk protestantiske bevægelser i både Osmannerriget samt de efterfølgende mandater og lande i Mellemøsten, både før og under speciales periode. Han fremhæver missionærerne som den største amerikanske interesse i Mellemøsten før første verdenskrig. Globalt var de amerikanske missionærer en massiv påvirkning, og Barrett anslår 9000 i alt, hvoraf 200 befandt sig i Mellemøsten i 1925.<sup>29</sup> Missionærerne praktiserede primært i Tyrkiet, Syrien, Persien, Egypten samt den Persiske Golf, og havde siden de første missionærer ankomst til Mellemøsten i starten af 1800 tallet nydt godt af den politiske støtte fra udenrigsministeriet og Washington.<sup>30</sup> Missionærbevægelserne oplevede fremgang ved århundrede skiftet, og udover de fysiske medlemmer der rejste til regionen, steg også antallet af organisationerne og private donationer. De politiske relationer til Washington styrkedes ligeledes:<sup>31</sup> *"The missionary lobby was one to be feared or respected by politicians, statesmen, and other policymakers..."*<sup>32</sup>

---

<sup>28</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 3-4.

<sup>29</sup> John C. Barrett, *International Politics, American Protestant Missions and the Middle East* (udtrykt ph.d.-afhandling, Baylor University, 2012), s. 30-33.

<sup>30</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 8-9.

<sup>31</sup> Barrett, *International Politics, American Protestant Missions and the Middle East*, s. 32-33.

<sup>32</sup> Barrett, *International Politics, American Protestant Missions and the Middle East*, s. 48.

De amerikanske missionærer nød til tider godt af forholdet mellem USA og Osmannerriget.<sup>33</sup> I årene op til første verdenskrig var der således en optimisme blandt missionærerne, for at opnå målet om at gøre verdensbefolkningen kristen.<sup>34</sup> I Mellemøsten oplevede missionsbevægelserne stigende tilmelding til skolerne, og dette dannede grundlaget for deres optimisme. Længere oppe i samfunds hierarkiet var der også utilfredshed med situationen i Osmannerriget. Borgerkrigen i perioden 1908-1920, der næsten ødelagde imperiet dannede grundlaget for en utilfreds procentdel af befolkningen. I missionærernes øjne åbnede sig derfor en mulighed for at bryde igennem de traditionelle opfattelser.<sup>35</sup> Missionærerne forsøgte ikke kun at sprede det kristne budskab, men udøvede også medicinske og filantropiske gerninger. I 1914 var der oprettet ni hospitaler og 10 apoteker, der behandlede i nærheden af 40.000 patienter årligt. Ligeledes oprettedes skoler der oplyste og underviste i medicin, hvori der blev undervist i alt fra uddannelse af læger til kontrol af epidemier.<sup>36</sup> Selvom de amerikanske missionærer ofte drog uden for byerne og påvirkede befolkningsgrupperne direkte, eksempelvis ved at uddele bibler, var det primært på skolerne, hospitalerne og apotekerne de kom i kontakt med befolkningen.<sup>37</sup>

Andre amerikanske skoler bidrog også med andre fornyelser i befolkningsgrupperne i Mellemøsten. Der var tre amerikanske universiteter i Osmannerriget, der på trods af deres forbindelser til missionærerne i regionen, blev klassificeret som uafhængige fra religiøse forbindelser eller Osmannisk bestemmelse. To af disse lå i Konstantinopel, mens det tredje var i Beirut. Alle tre fremhæves af DeNovo som skoler der påvirkede samfundet ud over deres størrelser og placering: *"They Stimulated an elite native leadership which could assist in shaping political, economic, social, and cultural change in the Middle East"*.<sup>38</sup>

Universiteterne var instanser der spredte ikke blot vestlige liberale traditioner og værdier, men også generelle videnskabelige og teknologiske fremskridt i regionen. Selvom de studerende i Konstantinopel have primært armensk og græsk ophav, så deltog der også studerende fra de sydlige dele af Osmannerriget. Universitetet i Beirut, om end der stadig var under 15% muslimske studerende deltog derfor i stor grad i udbredelsen af vestlige værdier til den muslimske verden. Det skal ligeledes påpeges at næsten alle færdiguddannede blev boende i Mellemøsten, og således

---

<sup>33</sup> Forholdet imellem Osmannerriget og USA var så stærkt at landene ikke erklærede hinanden krig under første verdenskrig, på trods af deres tilhørsforhold til forskellige alliancer. Osmannerriget afbrød kontakten som konsekvens af USA's krigserklæring mod Tyskland i 1917 men landene fastholdt neutraliteten.

<sup>34</sup> Joseph L. Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East: Missionary Influence on American Policy, 1810-1927* (Minnesota: University of Minnesota Press, 1971), s. 34.

<sup>35</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 27-29.

<sup>36</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 30-31.

<sup>37</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 11-12.

<sup>38</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 13-14.

stadig påvirkede det mellemøstlige samfund.<sup>39</sup> Özlem Altan-Olcay beskriver hvordan de amerikanske universiteter promoverede en form for sikkerhed i borgerkrigs- og verdenskrigsperioden. Studerende kom fra forskellige lande i både Europa og Mellemøsten, der kunne forekomme i krig med hinanden, hvilket ikke spillede ind i dagligdagen på skolerne. Ligeledes gav de amerikanske skoler også ifølge dem selv en god modpart til de eksisterende samfundsstrukturer:

*"... this generation of potential leaders were going to derive the best of both worlds: Western civilization with its ideas of liberalism, scientific objectivism, and belief in the progress of the individual as well as nationalist aspirations encouraging them to use their exceptional skills so that their countries would catch up with the West."*<sup>40</sup>

Amerikanske skoler med lavere uddannelsesniveauer, var også etableret i Mellemøsten, og her var eksempelvis den amerikanske skole for orientalske studier en væsentlig faktor indenfor arkæologi. Lokaliseret i Jerusalem, foretog det i samarbejde med eksempelvis universitetet i Princeton, udgravninger i Syrien, Mesopotamien og Egypten. Udgravningerne medførte en væsentlig og stabil strømning af amerikanske turister.<sup>41</sup>

Inden første verdenskrig oplevede missionærerne imidlertid også en vis mængde modgang, og her stod udenrigsministeriet, for det meste, klar til at bidrage. Lokale autoriteter havde svært ved at acceptere missionærernes rejser ud i lokalsamfundene og mange oplevede derfor forskellige former for diskrimination. USA sendte i perioder flere gange militære skibe afsted for at styrke deres diplomater i forhandlingerne der opstod på baggrund af diskriminationen, hvilket er med til at understrege det væsentlige omfang af både diskriminationsniveauet, og amerikansk interesse i beskyttelsen af deres udsendte statsborgere.<sup>42</sup>

### Religiøs påvirkning af mandatsystemet 1917-1920:

De amerikanske religiøse bevægelser spillede en rolle i fredsforhandlingerne efter første verdenskrig. Grabill skriver at det var under første verdenskrig og de efterfølgende fredsforhandlinger at missionærbevægelserne havde størst indflydelse på den amerikanske udenrigspolitik.<sup>43</sup> Under krigen var en markant del af missionærbevægelsen optaget af hungersnøden og krigsflygtningene. Mange havde selv vidnet folkemordet i Armenien,<sup>44</sup> og mange af

---

<sup>39</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 15-16.

<sup>40</sup> Özlem Altan-Olcay: "Defining 'America' from a Distance: Local Strategies of the Global in the Middle East", *Middle Eastern Studies*, 44 (2008): s. 35.

<sup>41</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 42-43.

<sup>42</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 32-33.

<sup>43</sup> Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, preface vii.

<sup>44</sup> Folkemordet i Armenien kostede ca. 1,5 millioner armeniere livet. Ligeledes mistede missionærbevægelserne ca. 80% enten til deportation eller tilfangetagelse. Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 63.

de kristne der overlevede flygtede til andre områder af Mellemøsten, hvor der også forekom amerikanske missionærer til at bistå med nødhjælp. Netop Armenien spillede den største rolle for amerikanske missionærer under fredsforhandlingerne. Mange religiøse bevægelser advokerede både for selvbestemmelse, og senere hen for et amerikansk mandat over både Armenien, Palæstina og Syrien.<sup>45</sup>

Efter krigens afslutning var der således grundlag for optimisme blandt missionsbevægelserne med henblik på Mellemøsten. Både de kristne bevægelser, samt Wilson administrationen var interesseret i idéen om selvbestemmelse. Naturligvis forekom der uoverensstemmelser imellem deres syn på hvordan, og hvorledes udfaldet skulle være, men Grabill fremhæver: *"It simply happened that in the early twentieth century missionary and national interests overlapped considerably."*<sup>46</sup> Wilson administrationen nød på den ene side godt af støtten fra bevægelserne. Deres kendskab til området, fra de menige medlemmer der udførte missionsarbejde i områderne, gav forskellige kommissioner gode indblik i hvordan situationerne forholdte sig. Omvendt nød missionærerne godt af Wilson administrationens anerkendelse af deres arbejde. Dog havde mange af missionærerne betænkeligheder ved at engagere sig i politik. Meget af deres arbejde omhandlede nødhjælp og i deres øjne var dette neutralt arbejde der ikke tilhørte politiske arenaer.<sup>47</sup> Mange kommissioner og udvalg havde dog deltagelse af medlemmer med stærke forbindelser til missionærarbejdet i Mellemøsten. Wilson nedsatte eksempelvis i maj 1919 King-Crane kommissionen,<sup>48</sup> hvis formål var at undersøge situationen i Syrien og Palæstina: *"Its goal was to meet representative individuals and delegations, in order to ascertain, as far as possible, "the opinions and desires of the whole people" of Syria and Palestine."*<sup>49</sup> Syv ud af dets ni medlemmer havde forbindelse til det mellemøstlige nødhjælps- og missionærarbejde, eller de amerikanske universiteter.<sup>50</sup> King-Crane kommissionen resultater og dets syn på Mellemøsten var muligvis så langt fra det endelige mandat resultat som muligt, men ikke desto mindre belyser den at missionærbevægelserne og deres medlemmer var væsentligt integreret i beslutningsprocessen internt i USA.<sup>51</sup> Altan-Olcay understreger også

---

<sup>45</sup> Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 3-4.

<sup>46</sup> Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 189.

<sup>47</sup> Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 190.

<sup>48</sup> King-Crane Kommissionen var nedsat til at undersøge alle religiøse mindretal og folkeslags mulighed for selvbestemmelse. Resultatet blev offentlig gjort i 1919, og kommissionen spillede en væsentlig rolle i den amerikanske position i fredsforhandlingerne efter første verdenskrig. For den fulde rapport se: "The King-Crane Commission Report", [https://wwi.lib.byu.edu/index.php/The\\_King-Crane\\_Report](https://wwi.lib.byu.edu/index.php/The_King-Crane_Report).

<sup>49</sup> Hisham H. Ahmed: "From the Balfour Declaration to World War II: The U.S. Stand on Palestinian Self-determination", *Arab Studies Quarterly*, 12 (1990): s. 19.

<sup>50</sup> Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 199.

<sup>51</sup> Kommissionen foreslog blandt andet at hele Tyrkiet undtagen Mesopotamien skulle høre under amerikansk mandat. Grabill, *Protestant Diplomacy and the Near East*, s. 206. Ligeledes argumenterede kommissionen at etableringen af en zionistisk stat i Palæstina ville stride imod idéen om arabiske rettigheder og selvbestemmelse. Ahmed, "From the Balfour Declaration to World War II", s. 20.

sammenhængen mellem religiøs nødhjælps arbejde og den amerikanske stat. Hun skriver således at grundet den manglende ekspertise med Mellemøsten og en stigende statslig administrativ styring af nødhjælps arbejdet, så dannedes der ad hoc forbindelser: *"There were moments of reciprocity between philanthropy, power and knowledge."*<sup>52</sup>

### Nationalisme og Religiøse problematikker i Mellemøsten 1922-1940:

Optimismen der forekom blandt de amerikanske missionærer før første verdenskrig, blev efterhånden erstattet med en identitetskrise, de efterfølgende år. Robert Handy beskriver i sin artikel, hvordan den økonomiske depression i USA efter børskrakket i 1929 resulterede i en samtidig religiøs depression blandt de amerikanske protestantiske bevægelser der opererede over hele verden. Han beskriver ligeledes hvordan der blandt missionærerne var faldende entusiasme og overbevisning om det gode budskab.<sup>53</sup> Ligeledes indikerer mange statistikker om faldende økonomiske støtte og færre hænder der deltog i arbejdet.<sup>54</sup> Nationalismen havde siden første verdenskrigs afslutning og i særdeleshed efter mandaterne blev indført, spredt sig blandt befolkningsgrupperne i Mellemøsten. Dette resulterede i problemer for både universiteter og missionærbevægelserne. Fra Egypten i vest der siden krigens afslutning havde ønsket afslutningen af det britiske protektorat, til Mesopotamien i øst, der ganske vist opnåede selvstændighed i 1932, var nationalistiske bevægelser i gang med at modarbejde den britiske kontrol over Mellemøsten. I britiske Palæstina og Transjordan samt franske Syrien der lå imellem, var nationalismen ligeledes stigende, og mod syd etablerede Hejaz og Nejd sig i en samlet nation. Ligeledes problematiserede de tyrkiske nationalister i nord i flere år de efterfølgende fredsforhandlinger med de europæiske stormagter.<sup>55</sup> Den stigende nationalisme resulterede dog ikke i problemstillinger for amerikanske interesser i de britiske mandater de første år efter første verdenskrig.

Udenrigsministeriet var dog også primært optaget af olieforhandlingerne, og de politiske korrespondancer der forekom i FRUS i perioden, omhandlede desuden kun hvorvidt amerikanske statsborgere der befandt sig i mandaterne skulle høre under britisk retsvæsen. Udenrigsministeriet blev spurgt om hvorvidt de amerikanske missionærbevægelser skulle acceptere mandatholderen i Palæstinas ret til at inddrage skat. Udenrigsministeriet støttede hurtigt op om de eksisterende regler fra Osmannerriget, på baggrund af det endnu ikke ratificerede mandat.<sup>56</sup> Forhandlingerne fortsatte i 1921 hvor udenrigsministeriet forhandlede retssikkerheden for de amerikanske

---

<sup>52</sup> Altan-Olcay: "Defining 'America' from a Distance", s. 34.

<sup>53</sup> Robert T. Handy, "The American Religious Depression, 1925-1935", *Church History*, 29 (1960):s. 4.

<sup>54</sup> Handy, "The American Religious Depression, 1925-1935", s. 5-7.

<sup>55</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 319-22.

<sup>56</sup> FRUS: 124-556-16. oktober 1920, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1920v02>.

missionærbevægelser.<sup>57</sup> Forslaget fra den amerikanske regering gik på at tildele missionærbevægelserne samme aftale som artikel 8 i B-mandaterne.<sup>58</sup> Dette var for at fremme missionærernes arbejdsforhold. Kunne man nu endelig opføre kirker og foretage prædikener, ville man styrke sin position i forsøget på at omvende den mellemøstlige befolkning til kristendom. Altan-Olcay fremhæver at beskyttelsen af missionærinstitutioner i Mellemøsten foregik i de politiske arenaer. Selvom deres formål ikke var politisk krævede det ofte politisk beskyttelse.<sup>59</sup> Dette understreges også af at Storbritannien trådte til som mandatholder, og på den måde i modsætning til tidligere kunne varetage deres egne missionærer i Mellemøsten, hvilket resulterede i at amerikanske missionærer også blev nemmere indbefattet og beskyttet.

FRUS understreger ligeledes med manglen af henvendelser til udenrigsministeriet fra eksempelvis missionærbevægelser og organisationer at der ikke forekom konfliktpunkter i de første år, der krævede det amerikanske udenrigsministeriums hjælp. Det kan formodes at henvendelser til den britiske ledelse i mandaterne, med henblik på dagligdagsproblemer, i perioden havde givet mere mening. I Mesopotamien skete der dog senere hen problemstillinger der omhandlede og påvirkede amerikanske missionærer, og i den forbindelse konflikter der krævede udenrigsministeriets opmærksomhed. 1926 og 1927 var årene hvor USA endelig fik forhandlet en selvstændig aftale på plads mellem Mesopotamien og Storbritannien,<sup>60</sup> og efterfølgende da den Mesopotamiske regering var i forhandlinger med Storbritannien om selvstændighed, var udenrigsministeriet interesseret i beskyttelsen af amerikanske statsborgere og interesser fremadrettet. Regeringen var meget interesseret i at imødekomme amerikanernes interesser, da et stærkt forhold til USA under forhandlingerne om selvstændighed kunne styrke deres sag, og lovede derfor to ting:

---

<sup>57</sup> Perioden 1918-1925 oplevede udover olieproblematikker, kun konflikter vedrørende amerikanske statsborgeres retsforfølgelse i Palæstina. Fra amerikansk side var man interesseret i at få retsforfulgt statsborgere i hjemlandet. Processen blev problematiseret ved at de amerikanske og britiske regeringer, ikke kunne fastslå hvorvidt mandaterne blev endeligt vedtaget eller hvilke bureaukratiske regler der skulle gælde. For fuldt indblik i problematikkerne se: FRUS: 124-556-559, 127-97-106, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1921v02>, 129-222-241, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1922v02>, 131-144-151, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1923v02> & 133-178-186, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1924v02>. Udenrigsministeriet stod således ofte fast når amerikanske statsborgere var i retslige søgsmål, og først i 1925 var udenrigsministeriet tilfreds med den aftale som blev forhandlet på plads med Storbritannien og Palæstina. DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 338-39.

<sup>58</sup> Artikel 8 omhandlede religionsfrihed, og retten til at bygge enhver form for religiøs bygning. Cambridge University Press: "British Mandate for East Africa", *The American Journal of International Law*, 17 (1923): s. 156, FRUS: 127-98-4. august 1921.

<sup>59</sup> Altan-Olcay, "Defining 'America' from a Distance", s. 35.

<sup>60</sup> FRUS: 139-753- 13. juli 1926, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1927v02>.



- "The Iraqi Government will not interfere with the liberty of missionary schools to teach religion to Christian children, or to any other student whose guardian agrees to his attending religious ceremonies."
- "The Iraqi Government will not interfere in matters concerning the curriculum, such as the time-table, discipline and purely internal administration in missionary schools."<sup>61</sup>

Selvom USA ikke deltog som aktør i forhandlingerne mellem Storbritannien, Mesopotamien og Folkeforbundet, krævede det dog stadig at være deltager.<sup>62</sup>

Der skulle imidlertid i de første år af anden verdenskrig opstå problemer imellem de to parter om selvsamme spørgsmål. Den irakiske regering ønskede i 1939 at indføre en ny undervisningslov. En specifik del af loven omhandlede udenlandske skoler, heraf var majoriteten Iranske, mens et mindretal var amerikanske og franske. Der var for nyligt investeret 250.000 dollar i en amerikansk skole i Bagdad, så udenrigsministeriet blev involveret. Ambassadøren Charles Knabenshue formåede at sikre en udskydelse af vedtagelsen af lovændringerne så amerikanske interesser kunne sikres mod senere diskriminering. Grundlæggende ville lovændringen medføre mulighed for større statslig bestemmelse overfor skolerne, og undervisningsmaterialet.<sup>63</sup>

Fra amerikansk side fik man nedsat en legation bestående af fransk, britisk og amerikansk deltagelse. Selvom briterne ikke havde skoler i Irak, besad de stadig interesser og indflydelse, og havde stadig gode relationer med regeringen efter selvstændigheden.<sup>64</sup> Legationens undersøgelser belyste to ting. For det første var lovgivningen ifølge den irakiske undervisningsminister rettet mod Iran da landet havde lukket irakiske skoler.<sup>65</sup> For det andet var det ikke nødvendigvis hensigten at diskriminere mod vestlige kulturelle institutioner: *"... the Legation expressed its pleasure in learning from the Ministry that the bill under discussion had been drafted for the purpose of organizing cultural and educational affairs and that it was not intended to prejudice any foreign cultural institutions in Iraq..."*<sup>66</sup> Der var dog stadig tvivl om legaliteten fra udenrigsministerens side, og den kommende tids forhandlinger omhandlede således hvordan de amerikanske skoler kunne beskyttes i det tilfælde at den irakiske regering rettede sit fokus mod dem. Men sommerens forhandlinger gav ikke det ønskede resultat. Artikel 36 i den vedtagne lov omhandlede problemet. Det var ikke

<sup>61</sup> FRUS: 142-929-6. september 1928, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1928v02>.

<sup>62</sup> Se dokumenterne 486-491 i FRUS: 156-1932, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1932v02>.

<sup>63</sup> FRUS:193-615-620-5. august-10. november 1939, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1939v04>.

<sup>64</sup> FRUS:197-668-3. januar 1940, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1940v03>.

<sup>65</sup> Iran indgik en aftale i 1940, om at betale erstatning for de eksproprierede amerikanske skoler. FRUS: 197-627-640.

<sup>66</sup> FRUS: 197-669-8. april 1940.

længere tilladt for irakiske børn at gå i udenlandske primære skoler, på baggrund af moralske og kulturelle standarder og idealer. Knabenshue noterede at loven var nationalistisk og havde til henblik at kontrollere udenlandske påvirkninger af befolkningen. Den irakiske regering tilbød dog de amerikanske og franske skoler at blive registreret som irakiske. Fra fransk side blev dette accepteret da man troede at yderligere modstand ville problematisere forholdet endnu mere.<sup>67</sup> Fra amerikansk side blev problemet om skolerne udskudt da et nationalistisk og anti britisk oprør kort tid efter sidestillede forhandlingerne. Det militære kup, og den efterfølgende krig i 1941 skabte dramatik i samarbejdet mellem USA, Storbritannien og Irak. Pronazistiske styrker havde erobret regeringsmagten i april, og måneden efter invaderede britiske tropper Irak.<sup>68</sup> Efter anden verdenskrig accepterede USA dog ligeledes Frankrig aftalen.

Diskriminationen og problemstillinger der berørte de amerikanske missionærer, kom indtil ovenstående problemstilling, primært til udtryk på papiret i Mesopotamien/Irak. Derimod var der andre steder i Mellemøsten hvor missionærer og undervisere fik brug for Udenrigsministeriet. FRUS indeholder dokumenter der belyser hvordan udenrigsministeriet bidrog amerikanske skoler og religiøse i langt størstedelen af Mellemøsten. Diskriminationen kom til udtryk i flere forskellige situationer og af forskellige grunde. I Tyrkiet havde USA 1924 og 1927 forsøgt at genåbne de amerikanske skoler i de Anatolske regioner, der var lukkede grundet første verdenskrig og de efterfølgende års uroligheder med Grækenland og de tyrkiske nationalister, men det politiske landskab i Tyrkiet komplicerede dette yderligere.<sup>69</sup> I 1928 stod 3 amerikanske lærere for retten i Tyrkiet anklaget for at prædike religiøs propaganda.<sup>70</sup> I Egypten fokuserede USA i 1930 på at undersøge hvordan religiøs frihed blev beskyttet af den egyptiske regering, ligeledes på baggrund af diskrimination efter konvertering af muslimer.<sup>71</sup>

I Hejaz og Nejd var udenrigsministeriet i 1928 blevet inddraget da amerikanske missionærer blev sendt tilbage til Transjordan da de ifølge myndighederne ikke havde tilladelse til at krydse grænsen. I

---

<sup>67</sup> FRUS: 197-674-24. juli 1940.

<sup>68</sup> FRUS: 203-498-530-3. april 1941-31.maj 1941, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1941v03>.

<sup>69</sup> FRUS: 133-634-15. april 1924, 133-635-21. april 1924, 140-763-5. november 1927, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1927v03>, & 140-765-23. november.

<sup>70</sup> Sagen omhandlede tre muslimske piger der var konverteret til kristendom af de tre kvindelige amerikanske lærere. Sagen i sig selv handlede med al sandsynlighed om symbolpolitik, da de tre lærere i første omgang blev tildelt 3 dages fængsel, hvilket senere blev omstødt og de blev sat fri. Under massivt tyrkisk og international pressedækning blev retssagen en farce. Det tog næsten et år før skolen fik lov at genåbne, og de tre kvinder fik lov til at genoptage undervisningen. FRUS: 143-798-816-22. januar 1928-22. oktober 1928, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1928v03>.

<sup>71</sup> I forbindelse med traktaten mellem Storbritannien og Egypten i 1930, var der indført Sharialov i Egypten, hvilket resulterede i stigende urolighed blandt de amerikanske og europæiske missionærer. Derfor var udenrigsministeriet interesseret i at sikre den religiøse frihed. FRUS: 148-879-882-21. april 1930-16.juni 1930, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1930v02>.

brevet til den nærmeste amerikanske diplomat der befandt sig i Egypten, stod der blandt andet, at deres liv ville være i livsfare hvis de rejste blandt de lokale stammer, samt den officielle holdning i Hejaz: *"You are also aware that religious precepts and Islamic injunction forbid the existence of two religions in the Arabian desert... His majesty's Government cannot in any way allow the sacred land of Hedjaz to be a field for the spreading of Christian teaching among the Tribes.*"<sup>72</sup> I missionærkredse var opfattelsen en anden. Her havde de kun positive oplevelser med stammerne, og i deres øjne var den eneste diskrimination de mødte fra regeringen.<sup>73</sup> Missionærens møde med myndighederne i Hejaz og Nejd belyser en interessant begivenhed. Missionærerne skulle oprindeligt havde stået for retten. Men den britiske diplomat John Philliby, der var rådgiver og forhandler imellem Storbritannien og kongen af Hejaz og Nejd, Ibn Saud, rådgav at sende de amerikanske missionærer tilbage til Transjordan uden rettergang.<sup>74</sup> Dette illustrerer at Storbritannien var involveret i religiøse anliggender. FRUS indeholder dokumenter der belyser diskrimination og problematikker i de amerikanske interesser i mange lande. De indeholder dog ikke dokumenter der omtaler store problematikker i de britiske mandater i denne periode. Grundlaget for dokumenter i FRUS er at amerikanske statsborgere eller firmaer henvendte sig på baggrund af at få diplomatisk assistance. Findes der ikke dokumenter kan dette skyldes at der ikke forekom store problemstillinger i forbindelse med disse aktører og områder. Storbritannien kan med al sandsynlighed også tilskrives en rolle i beskyttelsen af amerikanske interesser. Der ses i hvert fald en sammenhæng mellem en britisk diplomat og amerikanske missionærer der undgik fængselsstraf.

### Konflikten i Palæstina 1936-1945:

Problematikkerne i Palæstina,<sup>75</sup> mellem muslimske og jødiske befolkningsgrupper, eskalerede for alvor i specialets periode. Med Balfour Deklarationen i 1917 blev det jødiske folk, af den britiske regering, lovet Palæstina som hjemland. Araberne så omvendt den jødiske indvandring som en manifestation af vestlig imperialisme.<sup>76</sup> Dette var for alvor startskuddet på en konflikt der trækker tråde langt ind i dette årtusinde. Den britiske støtte til den jødiske indvandring i Palæstina op til

---

<sup>72</sup> FRUS: 143-66-5. januar 1928.

<sup>73</sup> FRUS: 143-69-8. marts 1928.

<sup>74</sup> FRUS: 143-67-13. februar 1928.

<sup>75</sup> Sæmmentillet og konflikterne mellem Storbritannien, jøderne og araberne gennem mandatperioden var vedspecielt tre tidspunkter politisk udslagsgivende for konflikten. I 1922 vedtog Storbritannien at Jøderne havde ret til at være i Palæstina, men at det ligeledes ikke var deres hensigt at skabe en jødisk stat. I 1930 overvejede den britiske stat at mindske, eller muligvis stoppe indvandringen af jøder til Palæstina. Delvist grundet arabisk utilfredshed, men også grundet den økonomiske situation. I 1939 kort tid før anden verdenskrig blev det garanteret palæstinensiske arabere en stat inden 10 år, samt et stop af jødisk indvandring indenfor 5 år. Michael Cohen, *Britain's Hegemony in Palestine and in the Middle East, 1917-56* (London: Vallentine Mitchell, 2017), s. 81,91-92 & 103.

<sup>76</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 321.

anden verdenskrig er et felt der har set stor mængde opmærksomhed i forskningen.<sup>77</sup> Igen bliver den amerikanske interesse i konflikten første år ofte underspillet sammenlignet med de britiske. Men USA og konflikten i Palæstina var allerede fra begyndelsen kædet sammen. Manden bag deklARATIONEN, den tidligere britiske statsminister Arthur Balfour, havde eksempelvis advokeret for at USA stod bag forvaltningen af det Palæstinensiske mandat.<sup>78</sup> Dokumenterne i FRUS belyser at det amerikanske udenrigsministerium for alvor blev involveret under det arabiske oprør i 1936-1939. Dermed ikke sagt at konflikten imellem araberne og jøderne startede i 1936, men indtil da var det amerikanske udenrigsministerium ikke involveret i konflikten i samme omfang. Oprør og demonstrationer var derimod en fast del af britisk tilstedeværelse i Palæstina allerede fra begyndelsen.<sup>79</sup>

Den generelle amerikanske holdning overfor den zionistiske indvandring og den jødiske stat var indtil slutningen af 1930'erne, generelt ikke vellidt i jødiske kredse. Wilson havde konsekvent nægtet at anerkende Balfour deklARATIONEN, og efterfølgende præsidenter fastholdt udgangspunktet.<sup>80</sup> Da Franklin Roosevelt besad embedet før og under anden verdenskrig, kom han under massivt internt pres fra specielt projødiske kredse. Udenrigsministeriets interesse af beskyttelsen af amerikansk jødiske statsborgere var derfor i starten af konflikten et spørgsmål om ambivalens. Underforstået at udenrigsministeriet støttede amerikanske statsborgere, men ikke den zionistiske agenda. I 1922 havde en gruppe projødiske senatorer dog vedtaget en resolution der gav anerkendelse til jødernes ret til et hjemland, men officielt var udenrigsministeriet eller regeringen ikke forpligtet til at yde assistance. I 1929 omkom enkelte amerikanske jøder i urolighederne, men udenrigsministeriet viste ikke unormal sympati med den zionistiske agenda og henvendte sig blot til den britiske ledelse og bad om bedre beskyttelse.<sup>81</sup>

Da demonstrationerne og kampene for alvor brød ud i april 1936, var amerikansk tilstedeværelse derfor primært i form af jødisk amerikanske statsborgere. Ulmende uroligheder, i særdeleshed stigende jødisk indvandring havde i flere år dannet grundlaget for utilfredshed med Storbritannien som mandatholder, og utilfredshed med jøderne der var indvandret.<sup>82</sup> I april og maj rapporterede konsulgeneralen i Jerusalem at der var udbrudt deciderede kampe, samt en general strejke blandt araberne. Fra konflikten begyndelse var udenrigsministeriet interesseret i beskyttelsen af de 10.000

---

<sup>77</sup> Hughes, "Wartime Promises and the Postwar Empires", s. 135-36.

<sup>78</sup> Cohen, *Britain's Hegemony in Palestine and in the Middle East*, s. 9-10.

<sup>79</sup> Christopher D. O'Sullivan, *FDR and the End of Empire – The Origins of American Power in the Middle East*, (New York: Palgrave Macmillan, 2012), s. 107

<sup>80</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 338-39.

<sup>81</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 340-41.

<sup>82</sup> Den palæstinensiske regering offentlige eksempelvis et jødisk indvandrertal på næsten 62.000 alene i 1935. FRUS: 177-531-6. november 1936, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1936v03>.

amerikanske jøder i landet, og i særdeleshed en amerikansk enklave på 1.100 i Jerusalem. Under de første måneders uroligheder der ebbede ud i slutningen af 1936, var ingen amerikanske statsborgere kommet noget til, og udenrigsministeren takkede den britiske ledelse for deres øgede beskyttelse.<sup>83</sup> Internt i USA var der dog pres på Præsidenten fra den jødiske lobby. Specielt var der interesse vedrørende det mulige stop af immigration af jøder til Palæstina.<sup>84</sup> Tre amerikanske pro-jødiske senatorer planlagde ligeledes at rejse til Jerusalem for at tilkendegive deres støtte. Fra udenrigsministeriets side gjorde man opmærksom overfor britiske myndigheder at rejsen var uofficiel og derfor ikke stemte overens med Præsidentens holdning.<sup>85</sup> I oktober 1936 havde arabiske ledere<sup>86</sup> i Mellemøsten bekendt deres støtte overfor araberne i Palæstina, og samtidig opfordret til at stoppe strejkerne og oprøret, hvilket satte et midlertidig stop for urolighederne.<sup>87</sup> Fra britisk side blev der også nedsat en kommission der skulle undersøge forløbet over de seneste måneder. Den amerikanske holdning til konflikten og immigrationsspørgsmålet i 1936 kan bedst opsummeres med en sætning fra den amerikansk diplomat Paul Alling til viceudenrigsministeren:

*"Under the circumstances it would seem desirable for us to refrain from intervening in any way in this question... Moreover, since we ourselves strictly limit our own immigration we are scarcely in a strong position to insist that other countries adjust their immigration laws and regulations to suit the desires of ourselves or a portion of our population."*<sup>88</sup>

Slutningen af 1930erne bragte dog internt i USA spørgsmålet om neutralitet mellem de stridende parter på banen igen. Kristne indfødte og missionærbevægelser var også en faktor der skulle medtages i den officielle holdning. Konsulgeneralen George Wadsworth henvendte sig i oktober 1938 og pointerede følgende argumenter fra kristne interesser i Palæstina:<sup>89</sup>

- Palæstina kunne ikke fortsætte med at modtage så stor indvandring af jøder.
- Det religiøse krav jøderne hævdede fra det gamle testamente var i kristen optik forældet.
- Balfour deklARATIONEN stemte ikke overens med grundprincipperne i mandaterne.
- Palæstina var helligt land for tre religioner.<sup>90</sup>

Wadsworth fremhævede også overfor udenrigsministeren at kristne frygtede at jødisk indtog i Palæstina ville ske på deres bekostning. Dermed ikke sagt at de var proarabisk, og støttede arabisk

---

<sup>83</sup> FRUS: 177-512-513-514-25. april-6. maj-18.maj 1936.

<sup>84</sup> FRUS: 177-519-27. juli 1936.

<sup>85</sup> FRUS: 177-523-524-525-22. august-22. august-27. august 1936.

<sup>86</sup> Kongen i Irak Ghazi Faisal, Kongen i Saudi Arabien Ibn Saud og Emiren i Transjordan Abdullah Hussein.

<sup>87</sup> FRUS: 177-529-12. oktober 1936.

<sup>88</sup> FRUS: 177-531-6. november 1936.

<sup>89</sup> Kristne interesser indbefattede religiøse ledere i primært Jerusalem, og undervisere i kristne skoler.

<sup>90</sup> FRUS: 186-798-26. oktober 1938, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1938v02>.

selvstændighed. De opfordrede derimod den amerikanske regering til at bibeholde dets neutralitet.<sup>91</sup> Kristen påvirkning fra Jerusalem var således kraftig nok til at modarbejde de jødiske interesser.

De uofficielle holdninger i det amerikanske politiske system omhandlede støtte til alle parter involveret. Der var i amerikansk optik langt hen ad vejen tale om et britisk problem. DeNovo fremhæver at den jødiske lobby gentagne gange forsøgte at opnå officiel støtte fra udenrigsministeriet og gentagne gange blev de afvist.<sup>92</sup> Roosevelt selv var også splittet, på den ene side sympatiserede han med den jødiske sag, specielt på baggrund af forfølgelserne i Europa. Omvendt var arabisk selvbestemmelse en del af den amerikanske arv fra den første verdenskrig. Roosevelt var derfor fortaler for at forholde sig så langt fra konflikten som muligt, og udtalte at uanset hvilke side de fremhævede eller støttede, ville de modstridende begå oprør.<sup>93</sup>

I løbet af anden verdenskrig blev problemerne i Palæstina taget med i visionen om verdensbilledet efter krigens afslutning. I 1942 var Roosevelts rådgivere ligeså splittede om støtten som før krigen, men ikke desto mindre var en nedsat kommission omhandlende det palæstinensiske spørgsmål klar med flere forskellige modeller. Der var generelt enighed om at Storbritannien ikke burde forsætte som mandatholder, da landet ikke havde formået at forvalte dets opgaver. De kunne ligeledes opnå enighed om Palæstinensisk selvstændighed, men ikke hvad den selvstændighed betød. Forslag inkluderede blandt andet at deportere arabere til Irak, for på den måde at samle jøderne og araberne i hvert sit land. Til gengæld ville den amerikanske regering bistå med økonomisk hjælp i Irak og Transjordan samt advokere for en føderation af arabiske lande.<sup>94</sup> Den amerikanske regering med Roosevelt i spidsen nåede aldrig til reel enighed, og en officiel politik blev ikke taget før krigens slutning.<sup>95</sup> Den amerikanske holdning til det Palæstinensiske problem blev derimod tydeligere efter specialets periode.

Det Palæstinensiske spørgsmål var på mange måder fyldt med dilemmaer for den amerikanske regering. Skulle regeringen støtte den zionistiske eller den arabiske sag, under risiko for oprør fra den anden. Der var ligeledes et spørgsmål om hvorvidt man overhovedet kunne tillade at tvangsfjerne befolkningsgrupper når man i 1941 havde underskrevet atlantehavserklæringen, der blandt andet forbød netop tvangsløstning af befolkningsgrupper.<sup>96</sup> Ligeledes skulle der tages stilling til

---

<sup>91</sup> DeNovo, *American Interests and Foreign Policies in the Middle East*, s. 344.

<sup>92</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 346.

<sup>93</sup> O'Sullivan, *FDR and the End of Empire*, s. 109-11.

<sup>94</sup> O'Sullivan, *FDR and the End of Empire*, s. 113.

<sup>95</sup> O'Sullivan, *FDR and the End of Empire*, s. 124-26.

<sup>96</sup> Office of The Historian, "The Atlantic Conference & Charter, 1941", <https://history.state.gov/milestones/1937-1945/atlantic-conf>.

flere andre problemstillinger. Eksempelvis Storbritanniens løfte om at føre Palæstina til selvstændighed modsat dets imperiale tendenser, og ikke mindst hvad den selvstændighed skulle betyde og hvem den skulle indbefatte.

#### Planer for efterkrigstiden 1945:

I november 1945, efter anden verdenskrigs afslutning, var udenrigsministeriet ved at formulere den officielle strategi for Mellemøsten. Ambassadørerne fra de Mellemøstlige lande mødtes med Præsident Harry Truman, for at fastlægge en strategi. I et memorandum fra mødet fastsatte diplomaten Loy Henderson forkortede punkter der opsummerede Præsidentens holdning. Præsidenten var blandt andet sympatisk overfor de arabiske landes ønske om en føderation og: *"to run its own show"*, og *"the principles of opportunity and the Open Door."* Mødet afspejlede generelt sympati overfor den arabiske agenda på baggrund af USA's ønske om frihed, samt anerkendelse af at Palæstina ikke havde opnået den selvstændighed det blev lovet efter første verdenskrig. Der var dog ikke en konkret løsning på bordet, og Truman pointerede at selvom de kom frem til en løsning ville den langt fra tilfredsstillende alle. Ligeledes var Præsidenten klar over at det Palæstinensiske problem ikke ville kunne løses umiddelbart, men at en permanent løsning ville tage noget tid: *"In his opinion, there could be no immediate solution. Palestine would be an issue during the election campaign of 1946 and 1948, and in future campaigns."*<sup>97</sup> Kultur og uddannelse blev fremhævet som en mulighed for at fremme forholdet mellem USA og Mellemøsten. I 1944 blev en statslig donation på 45.000 dollar og 20 fulde stipendier til elever fra flere forskellige lande givet til det amerikanske universitet i Beirut, fra den amerikanske stat. Formålet var at fremme uddannelse og tekniske kundskaber i den Mellemøstlige befolkning. Mellemøsten var seneste tilføjelse til et verdensomspændende amerikansk tiltag om at uddanne befolkningsgrupper verden over.<sup>98</sup> Kulturel udvikling blev derfor fremhævet som en mulighed, ved at sende flere på de amerikanske universiteter.

#### Amerikansk holdning til Folkeforbundsmandaterne i kulturelt perspektiv:

De foregående afsnit har belyst i hvilket omfang amerikanske kulturelle interesser var til stede i Mellemøsten og hvordan de er blevet plejet og beskyttet. Der ses generelt i perioden en konsensus i USA's ageren med henblik på dets interesser. Udenrigsministeriet stod klar hvis universiteter, statsborgere eller missionærorganisationer bad om hjælp, og var således gerne forhandler overfor den mellemøstlige modstand overfor amerikansk påvirkning. Der ses ligeledes en kontinuerlig accept af at administrative problemstillinger skulle fokuseres mod Storbritannien. Selvom missionærbevægelsen spillede en rolle i amerikansk interesse overfor mandatsystemet, og i

---

<sup>97</sup> FRUS: 1945-8-8-13. november 1945, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v08>.

<sup>98</sup> FRUS: 229-31-9 juni 1944, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1944v05>.

særdeleshed kristne minoriteter i Armenien, så resulterede deres pres ikke i første omgang i nævneværdig påvirkning af amerikanske beslutningstagere. Derimod var kristne organisationer i Jerusalem stærke nok til at påvirke den amerikanske stat under konflikten i Palæstina. Undervejs i specialets periode, da de arabiske befolkningsgrupper, for alvor blev organiseret og viste dets utilfredshed med Storbritannien var USA sympatiske med deres sag, men foretrak stadig sidelinjen. Med problemstillingerne i Palæstina, og anden verdenskrig, stod det klart at USA måtte lede efter en strategi fremadrettet, og holdningen til den britiske ledelse blev ændret. Men der ses en primær interesse i beskyttelsen og varetagelsen af egne interesser først. Niveaulet af amerikanske interesser understreger i hvert fald to perspektiver i forhold til forskningen. For det første kan der med rette tales om amerikanske interesser, samt en slags kontinuerlig og naturlig beskyttelsespolitik. For det andet illustrerer niveaulet af interesser og problemer, samt hvordan de blev omhandlet at forskningen ofte overser området og perioden med god grund. Det var således ikke blandt de kulturelle interesser i de britiske mandater at deres Mellemøstlige interesser var størst. Iraks selvstændighed, og stigende nationalisme generelt i Mellemøsten, resulterede i at både universiteter og religiøse aktører var udsat for stigende modstand. I Palæstina var der ligeledes religiøse problemstillinger. Transjordan dukkede kun op i forbindelse med de tilbagesendte missionærer, og dette markerer således at mandatet ikke oplevede kulturelle problemer med USA i specialets periode.



## Kapitel 4 – Analyse af økonomiske interesser:

De kommende afsnit belyser den største amerikanske interesse i specialets periode. Hvor kulturelle interesser allerede var en etableret del af den amerikanske agenda, skulle olie først manifestere sig som det reelle grundlag for USA's involvering i Mellemøsten i det 20. århundrede. De første to afsnit omhandler det amerikanske doktrin, der lagde grundlaget for USA's politik, samt landets globale jagt på blandt andet olie, og de andre økonomiske interesser i regionen. Efterfølgende vil Palæstina og Mesopotamien blive belyst enkeltvis for at belyse både ligheder, men i særdeleshed forskellene imellem de to mandater. Afsnittet om Lausanne konferencen belyser klimakset i udenrigsministeriets deltagelse i de politiske forhandlinger. De efterfølgende to afsnit illustrerer et skifte fra statslig til private involvering, samt de forhandlinger de amerikanske firmaer formåede at gennemføre. De sidste afsnit omhandler olieforhandlinger i forbindelse med anden verdenskrig.

### Open Door Policy som økonomisk doktrin:

Begrebet omhandler det amerikanske mål overfor resten af verden i forbindelse verdenshandelen. Open Door Policy opstod på baggrund af forskellige europæiske magter som eksempelvis Storbritannien og Frankrig, der satte sig på vigtige havnebyer i Kina i slutningen af det 19. århundrede. Den amerikanske frygt omhandlede at europæiske magter opdelte Kina i interessesfære og på den måde førte sine segmenter mod kolonisering. USA advokerede derfor for at alle lande skulle have lige adgang til havnene og handlen med Kina, og håbet var således at forhindre opdelingen af Kina.<sup>99</sup> Ninkovich fremhæver Open Door som modernisering og et modsvar til mulig europæisk koloniannektering, og kalder det for det centrale aspekt af amerikansk udenrigspolitik i det 20. århundrede.<sup>100</sup> Mead fremhæver ligeledes Open Door Policy som et centralt aspekt af amerikansk udenrigspolitik, og påpeger at USA har forsøgt at åbne de økonomiske markeder siden uafhængighedskrigen. Dog skal det ligeledes påpeges at det var for at fremme amerikanske interesser mere end det var et udtryk for en ideologisk interesse: *"This did not necessarily mean that we wanted the rest of the world to enjoy open commercial relations with us. It was clearly in the national interests of the United States to open foreign markets to American-made goods..."*<sup>101</sup> Open Door var således det økonomiske og politisk doktrin, der dannede det centrale fundament i den amerikanske udenrigspolitik, også i dette speciales periode og region.

### USA's globale ressource interesse og andre økonomiske interesser 1900-1921:

Den 31. maj 1919 blev der udsendt et dokument fra det amerikanske udenrigsministerium.

Dokumentet blev sendt til amerikanske ambassadører rundt i verden, og indeholdte specifikke

---

<sup>99</sup> Frank Ninkovich, *"The United States and Imperialism"*, (Malden: Blackwell Publishing, 2001), s. 164-166.

<sup>100</sup> Ninkovich, *The United States and Imperialism*, s. 165.

<sup>101</sup> Walter Mead, *"Special Providence – American Foreign Policy and How It Changed the World"*, (New York: The Century Foundation, 2002), s. 107-109.

instruktioner til tilegnelsen af viden vedrørende verdens ressourcer. Dokumentets fokus på at olie understreger at det var en vigtig ressource den amerikanske stat var interesseret i. USA havde desuden noteret hvorledes andre lande også havde interesser i verdens oliefelter. Interessen var så stor at udenrigsministeriet kort tid efter hasteindkaldte informationerne fra flere ambassadører på trods af at deres rapporter endnu ikke var færdiggjorte.<sup>102</sup> En del af forklaringen til USA's interesse i olie kan findes i dets egen brug. David S. Painter fremhæver at USA kort inden første verdenskrig var begyndt at modernisere dets flåde med skibe der brugte olie fremfor kul.<sup>103</sup> DeNovo fremhæver at der ligeledes under første verdenskrig var kommet stor diplomatisk og kommerciel konkurrence om netop olie og flere lande frygtede at olien ville slippe op: *"The United States entered the competition at a time when experts were predicting the exhaustion within a few years of America's bountiful petroleum resources."*<sup>104</sup>

William Stivers fremhæver at frygten for at løbe tør for olie gjorde sig gældende for både diplomater og geologer. Ligeledes kom frygten også på baggrund af stigende oliepriser i perioden 1919-1921.<sup>105</sup> USA besad 2/3 af verdensproduktionen af olie i 1920, og både DeNovo & Painter fremhæver olien som et centralt aspekt i det amerikanske samfunds udvikling efter første verdenskrig.<sup>106</sup> Storbritannien besad ikke selv egne oliefelter, og da dets flåde ligeledes var begyndt moderniseret, blev det som tidligere nævnt et spørgsmål om national sikkerhed. Olien i Mellemøsten viste sig således som et stort diplomatisk slagsmål mellem de to stormagter ikke blot i Mellemøsten, men også i andre olieforekomster rundt om i verden.

Grunden til at andre økonomiske faktorer er undladt er simpelthen fordi de blegner i sammenligningen med olie handlerne. Indtil første verdenskrig stod Tyskland, Storbritannien og Frankrig for næsten al økonomisk interesse i Osmannerriget.<sup>107</sup> Blandt den amerikanske import forekom der primært tobak, dadler og lakrids fra Tyrkiet, og blandt eksporten var det primært amerikanske symaskiner til Osmannerrigets store tekstil industri. DeNovo påpeger at symaskinerne var spredt ud i langt de fleste byer i Osmannerriget. Eksporten til Osmannerriget i 1900 var på 500.000 dollar mens importen lå på ca. 7 millioner dollar.<sup>108</sup> Langt størstedelen var desuden

---

<sup>102</sup> FRUS: 121-218-31.maj 1919, FRUS: 121-221-16. august 1919, FRUS: 121-222-17. oktober 1919.

<sup>103</sup> David S. Painter: "Oil and the American Century", *Journal of American History* 99 (2012): s. 24.

<sup>104</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 167-68, FRUS: 121-224-20. december 1919.

<sup>105</sup> Stivers, *International Politics and Iraqi Oil, 1918-1928*, s. 529.

<sup>106</sup> Painter, *Oil and the American Century*, s. 25, DeNovo, *The Movement for an aggressive American Oil Policy Abroad*, s.854-855.

<sup>107</sup> Necla Geyikdagi, *Foreign Investment in the Ottoman Empire – International Trade and Relations 1854-1914*, (London: Tauris Academic Studies, 2011), s. 25,49,57,105,112,115,117 & 132.

<sup>108</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 16 & 38-40.

centreret i Tyrkiet, hvilket også understreger at andre økonomiske interesser i de britiske mandater var næsten ikke eksisterende, sammenlignet med olien.

### Palæstina 1918-1927:

Allerede året før mandaterne endegyldigt blev foreslået ved konferencen i San Remo i 1920, opstod der et konfliktpunkt mellem USA og Storbritannien. Nogle måneder forinden USA's jagt på ressourcer begyndte, kontaktede det amerikanske firma Standard Oil Company (Socony),<sup>109</sup> det amerikanske udenrigsministerium. Firmaet havde i 1913, opnået en koncession fra Osmannerriget til at foretage borer på 7 områder i Palæstina, og endnu 60 områder lå på forhandlingsbordet.<sup>110</sup> Soconys begrundelse for inddragelsen af udenrigsministeriet var således et spørgsmål om netop koncessioner: *"The Company argued that British actions endangered American property rights, which could not be protected unless the United States government used its influence to stop British inequities."*<sup>111</sup> Grundlaget for Soconys frustration opstod på baggrund af den militære tilstedeværelse af britiske tropper i Palæstina. I 1918 kort forinden krigens afslutning, var det de britiske imperiale tropper der havde besat de områder der senere blev til Folkeforbundsmandater. Matthew Hughes beskriver hvordan den militære tilstedeværelse og rollen som de facto leder af Mellemøsten, gav det Storbritannien magt ved forhandlingsbordet.<sup>112</sup> Den militære tilstedeværelse var imidlertid også grundlaget for konflikten mellem USA og Storbritannien. Socony beskrev hvordan engelske styrker under militær lov havde krævet de amerikanske planer og geografiske data udleveret.<sup>113</sup> De efterfølgende måneder fortsatte Socony kontakten til den amerikanske stat. De argumenterede for at opleve diskrimination fra britiske styrker, der blandt andet forhindrede deres arbejde og tilbageholdte materiel.<sup>114</sup> Det britiske argument imod amerikanske geologers arbejde i Palæstina omhandlede sikkerhed:

*" So long as Palestine remains under British military administration pending decision as to a mandatory therefor or the creation of a separate state British Government feels bound to prohibit*

---

<sup>109</sup> Forholdet mellem Standard Oil Company med John D. Rockefeller i spidsen, og den amerikanske stat var ikke altid lige godt. I 1911 var Standard Oil blev tvunget opdelt af den amerikanske stat, da staten frygtede firmaets mulige oliemonopol.

<sup>110</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 169. – Otis A. Glazebrook, ansat ved den amerikanske konsul i Jerusalem skrev dog til udenrigsministeren d. 30. september 1919 at Socony besad 15 områder der var sikret før krigen. FRUS: 122-206-30. september 1919, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1919v02>.

<sup>111</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 170.

<sup>112</sup> Matthew Hughes: "Wartime Promises and the Postwar Empires", i *A Companion to International History 1900-2001*, red. Gordon Martel (Malden: Blackwell Publishing, 2007), s. 131.

<sup>113</sup> FRUS: 122-198-15. marts 1919

<sup>114</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 171-72.

*the activities of any explorers, commercial agents or concessionaries or the fulfilment of any concessions granted in that district by the former Turkish Government...*<sup>115</sup>

Udenrigsministeriet bistod gerne Socony i deres forhandlinger med de britiske myndigheder. Udenrigsministeriet havde med ovenstående citat fået briternes holdning fra den amerikanske ambassadør i London John Davis, og samme måned sendte udenrigsministeriet sit officielle standpunkt tilbage. For det første havde udenrigsministeriet forbehold mod den præcedens britisk ageren ville sætte for de kommende mandater. Ligeledes blev det britiske argument vurderet for svagt til at retfærdiggøre deres indblanding i de amerikanske interesser. Det fundamentalt stærkeste argument kom i de endnu ikke vedtagne retningslinjerne for A mandaterne som eksempelvis Palæstina:

*" ... and that thereunder a mandatory power undertakes to secure to citizens of all nationalities members of the League of Nations, equal protection and the same rights as regards the acquisition of immovable property, and to insure complete economic, commercial and industrial equality and freedom of transit..."*<sup>116</sup>

Holdningen blev således at den militære magt der havde besat de tidligere provinser ikke kunne bestemme fremtidige økonomiske interesser i selvsamme område.<sup>117</sup> DeNovo pointerer ligeledes at det var i forbindelse med Soconys problemer i Palæstina, udenrigsministeriet var nervøs om hvorvidt Storbritannien ville anse mandaterne mere som gammeldags koloni eller protektorat, fremfor den større mængde selvbestemmelse som Wilson argumenterede for.<sup>118</sup> Den britiske udenrigsminister Lord George Curzon, svarede på en henvendelse fra Davis, næsten 5 måneder efter på tre spørgsmål fremsat af ambassadøren. Svarene var et klart udtryk for den britiske holdning til USA's argument om britisk diskrimination. Henvendelsen gik blandt andet på om hvorvidt Storbritannien havde modtaget andre henvendelser vedrørende de områder som Socony havde fået tildelt af den osmanniske regering, og om hvorvidt andre aktører der besad områder afgivet, af regeringen var blevet tilladt arbejde af den militære tilstedeværelse.<sup>119</sup> Curzon svarede nej til begge: *"He Disclaimed any intention of discrimination and cited cases of British firms likewise denied permission to enter occupied territories."*<sup>120</sup> DeNovo beskriver hvordan svaret fra Curzon resulterede i at det amerikanske udenrigsministerium måtte bide i det sure æble, og meddele Socony at de ikke kunne forvente yderligere hjælp, da forhandlingerne mellem Storbritannien og Osmannerriget endnu ikke

---

<sup>115</sup> FRUS: 122-207-14. oktober 1919.

<sup>116</sup> FRUS: 122-208-24. oktober 1919.

<sup>117</sup> FRUS: 122-211-22. november 1919.

<sup>118</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 173-74.

<sup>119</sup> FRUS: 122-203-7. juli 1919.

<sup>120</sup> FRUS: 122-212-24. december 1919.

var afgjort. Meddelelsen kom samtidig med senatets nedstemning af Folkeforbundet, hvilket også resulterede i at USA ikke længere kunne henvise til folkeforbundets sikrede ret til ikke at blive diskrimineret i økonomiske muligheder. Udenrigsministeriet måtte derfor konkludere i marts 1920, efter et års samarbejde med Socony, at de ganske rigtigt, i amerikanske øjne, havde rettigheder til koncessionerne. Men samtidig kunne de forhindre det britiske militær i at nægte adgang så længe fredsforhandlingerne ikke officielt var afsluttet. Dog ville udenrigsministeriet forsætte med at lægge pres på dets britiske kolleger vedrørende Palæstinensiske olie.<sup>121</sup>

Socony henvendte sig i august 1921 endnu en gang til udenrigsministeriet og bad om hjælp. I brevet blev det pointeret at deres geologer nu på andet år blev nægtet adgang til undersøgelser af områderne.<sup>122</sup> Få måneder forinden var Warren Harding valgt som ny Præsident, og han havde udnævnt George Harvey til ambassadør i London. Harvey blev bedt af udenrigsministeren, pointere at Palæstina ikke længere var en krigszone, og derfor burde Socony få tilladelse til at manøvrere frit. Det britiske svar var ifølge Harvey, strategisk: *"It seems clear that the point upon which the British Government may base their refusal or at least postponement of decision will be their alleged disinclination to create a precedent in the matter of recognizing rights or concessions acquired before the war."*<sup>123</sup>

Efterfølgende kom parterne dog tættere på en aftale. I september fremsatte Harvey Soconys vilje til at arbejde under britiske overvågning. Kunne firmaet få lov til at foretage geologiske studier, og ikke decideret boringsarbejde, ville det acceptere at dette ikke var sammenhængende med at få anerkendt deres tilladelser. Den Palæstinensiske regering accepterede undersøgelser af søgning efter olie i fordelagtige mængder, men tilføjede også at det ikke betød boringskravene var accepteret. Ligeledes fremsatte regeringen to ekstra forbehold overfor Socony. Firmaet skulle acceptere at spørgsmålet vedrørende deres kravs validitet først kunne afgøres ved en fremtidig fredsftale med Tyrkiet, og de skulle aflevere rapporter om deres undersøgelser til den Palæstinensiske regering, samt acceptere regeringens anvisninger.<sup>124</sup> Socony kunne ikke acceptere de to ekstra forbehold fremsat af regeringen.<sup>125</sup> Der står ikke specificeret i kilderne hvad der lå til grund for Soconys grund til ikke at acceptere rapporterne til den Palæstinensiske regering. Men hvis deres krav endnu ikke var accepteret af den britiske regering, kunne Socony muligvis frygte at

---

<sup>121</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 174-76, FRUS: 124-545-17. marts 1920.

<sup>122</sup> FRUS: 127-87-12. august 1921.

<sup>123</sup> FRUS: 127-89-10. september 1921.

<sup>124</sup> FRUS: 127-87-12. august 1921 & FRUS: 127-92-28. oktober 1921.

<sup>125</sup> FRUS: 127-93-17. november 1921.

briterne ved fredsforhandlingerne med Tyrkiet ville forsøge at udarbejde en aftale til deres fordel, hvis de kendte til fordelagtige forekomster af olie i Palæstina.

Svaret fra Curzon omhandlede endnu en gang sikkerhed, da situationen i Palæstina stadig var ustabil.<sup>126</sup> Kilderne i FRUS specificerer ikke om Socony accepterede at aflevere rapporter til den Palæstinensiske regering. Men DeNovo pointerer at Socony opnåede ret til at eksaminere oliefelterne i 1922. Ligeledes fremhæver han at olieeventyret i Palæstina endte skidt, da der ikke forekom fordelagtige oliemængder i firmaets undersøgelser. Det sluttede derfor i 1927, da Socony endegyldigt afgav deres krav, uden nævneværdig oliegevinst.<sup>127</sup>

### Mesopotamien 1918-1922:

Ligeledes Palæstina var Mesopotamien et omdrejningspunkt for oliedebat i tiden efter krigen, hvor amerikanske firmaer ligeledes forsøgte at få foden indenfor markedet. Mesopotamien bliver fremhævet som den rigeste af alle de eksosmanniske områder.<sup>128</sup> Der skulle således også forekomme flest problemstillinger omhandlende Mesopotamisk olie. Både Stivers og Samuel argumenterer for at konflikten ikke nødvendigvis handlede om olie, men derimod ideologier og principper.<sup>129</sup> Problematikken vedrørende olieudvinding i Mesopotamien fandtes ligeledes med Palæstina i en aftale indgået mellem Osmannerrigets tidligere regering og et andet land. Den væsentlige forskel var at aftalen var indgået med Storbritannien gennem firmaet Turkish Petroleum Company (TPC)<sup>130</sup> tilbage i 1914.<sup>131</sup> Ligesom i Palæstina fremhævede USA overfor Storbritannien vigtigheden i deres Open Door Policy, og Davis fremhævede det overfor Curzon i et brev i maj 1920, undervejs i forhandlingerne i San Remo i Italien: ” *The Government of the United States desires to point out... that it consistently took the position that the future Peace of the world required that as a general principle any Alien territory... must be held and governed in such a way as to assure equal treatment in law and in fact to the commerce of all nations.* ”<sup>132</sup> Davis fremsatte ligeledes forventninger overfor Curzon i brevet, og argumenterede for at USA havde oplevet diskrimination fra britisk side i både Palæstina og Mesopotamien under den britiske besættelse af Mellemøsten. Dele af diskriminationer, blev accepteret som militære nødvendigheder. Men eftersom det officielle britiske svar i Palæstina havde indeholdt indrømmelser om at den besættende magt ikke kunne

---

<sup>126</sup> FRUS: 127-96-30. december 1921.

<sup>127</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 176.

<sup>128</sup> Pedersen, *The Guardians*, s. 405.

<sup>129</sup> Samuel, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, s. 929-30.

<sup>130</sup> Turkish Petroleum Company var før krigen opdelt med 95% imellem britiske, tyske og hollandske firmaer. Efter krigen gik de 25% tyske procenter til et fransk firma. De resterende 5% var ejet af den britiske handelsmand Calouste Gulbenkian.

<sup>131</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 179.

<sup>132</sup> FRUS: 124-546-18. juni 1920.

bestemme fremtidige økonomiske beslutninger, argumenterede Davis for at Storbritannien burde respektere de frie markeds kræfter i Mesopotamien.<sup>133</sup>

Kort tid forinden den amerikanske henvendelse i maj 1920, havde Storbritannien og Frankrig imidlertid underskrevet en central aftale omhandlende Mellemøstens olie.<sup>134</sup> Aftalen mellem de to imperier var et kompromis mellem begges regionale ambitioner og et resultat af Sykes-Picot aftalen fra 1916.<sup>135</sup> Begge imperiers økonomier udnyttede koloniernes ressourcer og derfor var mandaterne en oplagt mulighed for at tilføje olie til imperiernes liste af ressourcer.<sup>136</sup> DeNovo pointerer at amerikanerne godt kendte til aftalen, samt havde opnået en uofficiel kopi af talen 6 måneder forinden, dog ændrede det ikke deres synspunkt: "*The Anglo-French combination is determined to keep American companies out of the new oil fields of the Near East...*"<sup>137</sup>

Storbritanniens officielle svar på Davis henvendelse fremsatte argumenter for den britiske sag. Essensen svaret omhandlede det britisk syn på situationen. Nøjagtig som det amerikanske argument i Palæstina, skulle aftaler allerede indgået respekteres.<sup>138</sup> De diplomatiske kontakter lå stille hen indtil november, hvor nyudnævnte Bainbridge Colby, endelig fik formuleret et svar til Curzon. Hovedargumentet omhandlede igen de forskellige syn på de mulige A mandater. Colby fremhævede at selvom Storbritannien endnu ikke havde underskrevet aftalen og officielt påtaget sig rollen som mandatholder for Mesopotamien, så havde de accepteret selve idéen, og derfor også de kommende regler.<sup>139</sup> Der opstod imidlertid konflikt om hvorvidt tilladelsen som TPC havde opnået inden krigen brød ud var legitim. Dette var et centralt aspekt af det svar som Colby sendte afsted i slutningen af 1920 til Curzon. DeNovo pointerer at tankegang var simpel. Kunne Storbritannien ikke dokumentere dets tilladelse til favorisering i Mesopotamisk olie, ville en amerikansk foreslået voldgiftsaftale imellem de to resultere i en amerikansk diplomatisk sejr.<sup>140</sup> En måned senere fik Colby et brev fra sin general konsul William Coffin i Berlin, der påpegede at den aftale der var indgået imellem den osmanniske regering og TPC var en mundtlig aftale: "*... the Ottoman government agreed, in*

---

<sup>133</sup> FRUS: 124-546-18. juni 1920, DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 178.

<sup>134</sup> Den konkrete udgave af aftalen der blev sendt til det amerikanske udenrigsministerium kan ses: FRUS- 124-26. juli 1920.

<sup>135</sup> Opkaldt efter de to diplomater Mark Sykes og Francois Picot, fra Frankrig og Storbritannien. Aftalen opdelte Osmannerrigets sydligere dele i indflydelse sfærer imellem de to imperier. Opdelingen af Levanten i en fransk og en britisk del, blev taget med til forhandlingerne vedrørende mandaterne. Således endte de opdelte områder til hvert imperie. Paula Kitching, "The Sykes-Picot agreement and lines in the sand" *Historian*, 128 (2015/16): s. 18-20.

<sup>136</sup> Luigi Scazzieri, "Britain France and Mesopotamian Oil, 1916-1920", *Diplomacy and Statecraft*, 26 (2015):25-26.

<sup>137</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 177.

<sup>138</sup> FRUS: 124-551-11. august 1920.

<sup>139</sup> FRUS: 124-553-23. november 1920.

<sup>140</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 181.

*principle, to grant a concession to the Turkish Petroleum Company.*" Der forelå således ikke en konkret underskrevet koncession, men derimod en mundtlig aftale om en fremtidig tilladelse.<sup>141</sup>

Colby henvendte sig ligeledes til Præsidenten, i november 1920, da udenrigsministeriet frygtede at Storbritannien i den opkommende Folkeforbundsforsamling, ville opnå anerkendelse af Sykes-Picot aftalen.<sup>142</sup> Udenrigsministeren henvendte sig med håbet om at Præsidenten ville forsøge at forhindre aftalen. Senatet havde allerede nedstemt den amerikanske deltagelse, og Colbys håb var derfor at Præsidenten kunne få forhandle at USA i det mindste kunne få lige rettigheder som andre Folkeforbundslande.<sup>143</sup> Samuel fremhæver USA's officielle holdninger og krav i 1920 og 1921 som et forsøg på at sikre sammen rettigheder som andre lande, og at dette således var essensen af den amerikanske politik.<sup>144</sup> Storbritannien tillod ikke USA at se udkastet til mandatet før det blev forelagt for Rådet. Der blev derimod tildelt USA muligheden for at komme med indvendinger før afstemningen hvilket Colby ikke benyttede sig af.<sup>145</sup> Den næste udveksling skete først i november 1921, hvor den nye ambassadør i London George Harvey meddelte at USA ikke kunne anerkende TPC's krav på olieområderne, og i stedet igen opfordrede den britiske regering at lade spørgsmål blive løst ved voldgift, hvilket Curzon afviste.<sup>146</sup>

Forinden den forestående konference,<sup>147</sup> havde amerikanske oliefirmaer og udenrigsministeriet skiftet taktik. DeNovo fremhæver at Wilsons efterfølger Warren Hardings administration arbejdede endnu tættere med de amerikanske olieproducenter end sin forgænger. Hovedformålet med olielobbyens arbejde med den amerikanske regering, mod Storbritannien var tydeligt: "*... they opposed any government policy which might impose restraints on private enterprise.*"<sup>148</sup> Der blev ligeledes fremsat et ønske om samlingen af de største amerikanske olieselskaber i et konsortium, der skulle arbejde sammen for at opnå deres økonomiske interesser i eksempelvis Mesopotamien. Som de tidligere afsnit belyser, var det oprindeligt forsøgt at løse problematikkerne på et diplomatisk niveau. Tiltroen til udenrigsministeriet havde muligvis ikke været specielt stor hos de amerikanske oliefirmaer, og de havde således sideløbende med de diplomatiske henvendelser

---

<sup>141</sup> FRUS: 127-82-2. april 1921.

<sup>142</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 180.

<sup>143</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 180-181.

<sup>144</sup> Samuel, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, s. 930-31.

<sup>145</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 182.

<sup>146</sup> FRUS: 127-85-7. december 1921, FRUS: 127-86-28. december 1921.

<sup>147</sup> Den Osmanniske regering havde underskrevet fredsaftalen i Sévres i 1920. Dog overtog tyrkiske nationalister magten, og efter en fejlet britiskstøttet invasion fra Grækenland, måtte stormagterne acceptere den nye tyrkiske regering. Lausanne var således primært en konference omhandlende Tyrkiet, men også olieproblematikker blev diskuteret. Det skal ligeledes pointeres at USA og Osmannerriget forholdte sig neutrale under første verdenskrig, og derfor var USA ikke inviteret som sejrherre, men derimod som observatører. DeNovo, *American Interests and Policies*, s. 128-29 & 134-35.

<sup>148</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 184-85.



samlet sig i fælles front. DeNovo fremhæver at gruppen forhandlede med den britiske regering om forhandlinger vedrørende en procentdel af TPC.<sup>149</sup> Gruppen havde haft sideløbende forhandlinger med den britiske regering, men problemerne omhandlede hvor stor en andel af procenter der skulle sælges. Fra amerikansk side var der tilbudt 25%, en andel der svarede til det franske firmas. Fra britisk side var der derimod lagt op til 12%.<sup>150</sup> Dette stemmer overens med det diplomatiske dødvande der eksisterede imellem udenrigsministerierne i sommeren 1922. I den periode havde de amerikanske oliefirmaer således selv etableret forhandlinger med TPC om en mulig andel af Mesopotamiske olie.

### Lausanne konferencen 1922-1923:

Lausanne i Schweiz lagde, fra 20. november 1922 til 24. juli året efter, grundlaget for olieproblematikkens klimaks. Essensen omhandlede amerikanernes opfattelse om hvorvidt den britiske stat besad økonomiske interesser i den engelske andel af TPC. Den amerikanske ambassadør i London Henry Fletcher skrev til udenrigsministeren at den britiske stat havde investeret 40.000 pund, i firmaet siden 1919.<sup>151</sup> Problematikken omhandlede således om hvorvidt et firma, der havde opnået en mulig tilladelse før krigens udbrud, kunne foretage de kommercielle interesser i et mandat der ikke måtte prioritere et land fremfor et andet, når det firma havde økonomisk statslig støtte, fra den kommende mandatholder. Lausanne konferencens primære fokus omhandlede ikke olieproblematikkerne, alligevel fremhæver Fiona Venn tidspunktet som centralt i forholdet mellem USA og Storbritannien. Hun fremhæver specielt to områder der dannede baggrund for oliekonflikten mellem stormagterne. For det første skulle det endegyldigt afgøres hvorvidt den muligt olierige provins Mosul, skulle tilhøre Mesopotamien eller Syrien. For det andet skulle det, endegyldigt, afgøres om den ovenstående olieaftale mellem Osmannerrigets tidligere regering og Storbritanniens støttede TPC skulle være gældende. Under Sykes-Picot aftalen var Mosul givet til Syrien, men ved San Remo havde Frankrig afstået det til Briterne.<sup>152</sup>

DeNovo fremhæver desuden at der var tre meget forskellige amerikanske økonomiske interesser ved konferencen:<sup>153</sup>

- Den amerikanske gruppering af oliefirmaer, der forhandlede med TPC om en procentmæssig andel af olieproduktionen i Mesopotamien.

---

<sup>149</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 185.

<sup>150</sup> FRUS: 129-256-undated, DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 187.

<sup>151</sup> FRUS: 129-250-11. februar 1922 & FRUS: 129-251-27. februar 1922.

<sup>152</sup> Venn, "Oleaginous Diplomacy", s. 415.

<sup>153</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 191.

- Et syndikat ledet af den amerikanske admiral Colby Chester, der forhandlede med de nationalistiske tyrkere om rettigheder til at bygge jernbaner og olieproduktion i Mosul.<sup>154</sup>
- Den amerikanske advokat Samuel Untermyer, der repræsenterede den afståede tyrkiske Sultan fra 1908, som under sin regeringsperiode havde haft tilladelserne til Mesopotamisk olie.<sup>155</sup>

Venn fremhæver udenrigsministeriets officielle holdning vedrørende de forskellige amerikanske interesser, som først og fremmest at være fokuseret på princippet om Open Door.<sup>156</sup> Dette ses også tydeligt i udenrigsministeriets brev til deres udsendte observatører ved konferencen. USA havde, i egen optik, ingen skjulte agendaer og søgte ikke nogen skjulte aftaler, og samtidig kunne hvert enkelt amerikansk firma eller privat person få hjælp af udenrigsministeriet: *"... in their efforts to obtain adequate participation in the development of Mesopotamia, if Mesopotamia, including the Mosul vilayet, remains under British mandate."*<sup>157</sup> Det lyder modstridende at enhver amerikansk interesse kunne få støtte når der forekom tre interesser der alle spillede på forskellige heste. Spørgsmålet om Mosul var således i konferencens begyndelse essentielt for forhandlingerne, og amerikanske interesser var involveret i fremtidig økonomisk udvikling uanset hvem der opnåede provinsen. På den måde var det forholdsvis simpelt for udenrigsministeriet at acceptere observatørrollen, i hvert fald angående olieproblematikkerne. Uanset hvem der 'vandt' ved Lausanne, var der amerikanske interesser i den videre udvikling.

Venn argumenterer modsat udenrigsministeriets officielle holdning, at realiteten var en anden, om end udenrigsministeriets standpunkt ikke var svært at fastsætte på trods af forskellige amerikanske interesser. Det var relativt nemt at vælge mellem de robuste, og velfinansierede oliefirmaer, med stærke forbindelser til regeringen, eller Chesters Ottoman-American Exploitation Company med interne stridigheder og finansiell ustabilitet.<sup>158</sup> Umiddelbart var der også fra britisk synspunkt incitament til at foretrække de amerikanske oliefirmaers interesse i TPC, forhandlingerne var som nævnt allerede i gang, og kunne man sikre amerikansk støtte stod man stærkere ved forhandlingerne, med Tyrkiet og Frankrig. Støtten kunne dog trækkes igen, hvilket kunne resultere i amerikansk støtte til den tyrkiske delegation, og dette kunne komplicere TPC's krav vedrørende olien

---

<sup>154</sup> Chester projektet endte i 1923, grundet dårlig økonomi og planlægning. Ligeledes var den politiske modstand fra andre europæiske lande for stor. DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 226-28.

<sup>155</sup> Kravet blev aldrig taget alvorligt ved forhandlingerne, og forsvandt hurtigt fra udenrigsministeriets fokus. DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 196.

<sup>156</sup> Venn, *Oleaginous Diplomacy*, s. 420.

<sup>157</sup> FRUS: 129-260-27. november 1922.

<sup>158</sup> Venn, *Oleaginous Diplomacy*, s. 424.

i Mosul. Der forelå derfor en vis britisk skepsis overfor de amerikanske firmaers interesse i TPC, og i den amerikanske tilstedeværelse ved Lausanne.<sup>159</sup>

Undervejs i den første halvdel af forhandlingerne ved konferencen kunne parterne ikke nå til enighed, og under de følgende forhandlinger ville forholdet blive sat yderligere på prøve. I månederne mellem den første og anden del af konferencen havde den tyrkiske regering indgået et endnu stærkere samarbejde med Chester. Aftalen og jernbanen omhandlede nu også Mosul, og derfor blev det amerikanske standpunkt om diplomatisk assistance til alle interesser problemet ved forhandlingerne. Fra et britisk synspunkt, spillede amerikanerne nu endnu tydeligere på flere heste, og det problematiserede processen yderligere. Skulle Mosul provinsen under forhandlingerne tilfalde Tyrkiet, var det tydeligt at Chester aftalen ville træde i kræft. Skulle Mosul derimod tilfalde Mesopotamien kunne Storbritannien sikre en ny aftale med regeringen og TPC, og spørgsmålet var så om amerikanerne skulle have procenter i TPC. Dette var således briternes dilemma ved den anden del af forhandlingerne, og derfor voksede mistilliden til amerikanernes interesser.<sup>160</sup>

Både Venn og DeNovo fremhæver at olieproblematikkerne ikke spillede den væsentligste rolle ved forhandlingerne. Det handlede først og fremmest om en fredsaftale med Tyrkiet.<sup>161</sup> Dette kan også understreges af at oliespørgsmålet aldrig blev afklaret ved selve konferencen. Det blev i stedet delvist afgjort i et voldgiftsspørgsmål gennem Folkeforbundet, der i 1925 afgjorde at Mosul tilhørte Mesopotamien.<sup>162</sup> Ikke desto mindre tydeliggør konferencen at USA havde betydelige økonomiske interesser i de første år af mandaternes levetid. De var ligeledes så tydelige at de problematiserede fredsforhandlinger og internationale aftaler. Som sådan markerede tiden ikke markante skift i amerikansk holdning til folkeforbundet eller mandaterne, da de endnu ikke var på plads. Der forekom dog i særdeleshed ændringer i USA's realpolitik. Officielt var Open Door Doktrinet tydeligt kontinuerligt gennem den amerikanske økonomiske udenrigspolitik. Men skiftende diplomatisk støtte til forskellige amerikanske interesser har muligvis modarbejdet selve ideen vedrørende Open Door, som ville indbefatte britiske og tyrkiske firmaer. I et tidligere afsnit argumenterede Mead for at Open Door var et påskud for at sikre amerikanske interesser. Der kan argumenteres for at dette også var tilfældet her.

De første år af mandaternes levetid var således også perioden hvori der forekom de største konfliktområder vedrørende olie. De amerikanske oliefirmaer havde indtil konferencen håbet på hjælp fra udenrigsministeriet, hvilket de også havde fået. Situationen ændredes derimod ved

---

<sup>159</sup> Venn, *Oleaginous Diplomacy*, s. 421-22.

<sup>160</sup> Venn, *Oleaginous Diplomacy*, s. 426-27.

<sup>161</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 195, Venn, *Oleaginous Diplomacy*, s. 414-15.

<sup>162</sup> FRUS: 127-83-4. november 1921, Pedersen, *The Guardians*, s. 264.

konferencens slutning. Oliefirmaerne havde selv taget sig af forhandlingerne og det var således igennem disse at parterne begyndte at nærme sig. I april 1923, skrev præsidenten for Socony, Walter Teagle til udenrigsministeriet at der var udarbejdet en foreløbig aftale med TPC. Udenrigsministeriet blev ved denne lejlighed spurgt om hvorvidt det havde modsigelser til aftalen. Dette var ikke tilfældet og udenrigsministeriet, fremhævede aftalen som en styrkelse af den amerikanske økonomi.<sup>163</sup>

#### Private Forhandlinger og den røde linje 1923-1929:

Perioden 1923-1929 bliver af DeNovo kædet sammen med to forskellige typer forhandlinger. På den ene side forekom der økonomiske forhandlinger imellem TPC og den amerikanske gruppe, og på den anden politiske forhandlinger imellem USA og Storbritannien. Generelt var de største spring i forsøget på en aftale mellem parterne opnået gennem de amerikanske firmaers forhandlinger. Men da TPC var integreret i den britiske stat, var udenrigsministeriets hjælp endnu en gang nødvendigt: *"The Problems encountered between 1923 and 1928 were of two major kinds – arranging mutually acceptable business terms, and overcoming obstacles at the governmental level attributable to the development of the consortium idea within a matrix of diplomatic controversy."*<sup>164</sup>

Edward Fitzgerald fremhæver i sin artikel omhandlende Teagle og forhandlingerne i årrækken, netop arbejdet udført af præsidenten for Jersey Standard.<sup>165</sup> Udkastet af aftalen i 1924 betød at TPC nu skulle bestå af fire lige aktieholdere af 23,75%, hvoraf den amerikanske gruppe var en.<sup>166</sup> Planen blev præsenteret til det amerikanske udenrigsministerium, sammen med et andet telegram. Fra britisk side kunne man ikke acceptere aftalen da et væsentligt element manglede:

*"It is my understanding that American Group can not safely agree to take Turkish Petroleum Company shares before Irak concession is granted because of attitude State Department which requires that its Open Door Policy shall be definitely realized through actual grant of proposed concession permitting open door plan before American Group can take its shares in company."*<sup>167</sup>

Teagle pressede således udenrigsministeriet for deres velsignelse af aftalen, hvilket den britiske regering krævede for at godkende deres aktieandel i firmaet. Det amerikanske udenrigsministerium kunne imidlertid ikke acceptere dette, på baggrund af deres faste standpunkt siden forhandlingernes begyndelse. Aftalen mellem TPC og den tyrkiske regering var i deres øjne stadig ikke gældende

---

<sup>163</sup> FRUS: 131-159-17. april 1923, FRUS:131-160-25. oktober 1923 & FRUS:131-161- 8. november 1923.

<sup>164</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 196.

<sup>165</sup> Edward Peter Fitzgerald, "Business Diplomacy: Walter Teagle, Jersey Standard, and the Anglo-French Pipeline Conflict in the Middle East, 1930-1931", i *The Business History Review*, 2 (1993): 211.

<sup>166</sup> De resterende 5% tilhørte stadig britiske Gulbenkian. – Fitzgerald, *Business Diplomacy*, s. 207-08.

<sup>167</sup> FRUS: 133-184- 28. november 1924.

og derfor var den amerikanske gruppe af olieproducenters deltagelse i den specifikke aftale imod princippet om Open Door.<sup>168</sup> Men dette var således kun af princip indtil den Mesopotamiske regering tilbød TPC en ny aftale, hvilket kom allerede året efter. Der fulgte ganske vist 3 års interne forhandlinger og problemer i TPC mellem parterne og Gulbenkian, men i realiteten kom aftalen mellem parterne på plads i marts 1925. To år efter accepterede amerikanerne endegyldigt andelen på 23,75%, og udenrigsministeriet kunne endegyldigt acceptere at aftalen overholdte deres princip vedrørende Open Door, da en ny tilladelse fra den mesopotamiske regering ville overtage den gamle fra 1914.<sup>169</sup> Ligeledes var den centrale grund til udenrigsministeriets accept, at der blev indført et underleasings klausul i aftalen, der betød at et stort område af Mesopotamiens areal der var udset til olieboringer kunne leases af andre olieproducenter, takket være de amerikanske firmaers indvending.<sup>170</sup> Således var olieproblematikkerne for en kort tid løst. Men tidligt i 1928, da TPC nu endegyldigt indebar amerikanske olieproducenter, blev der indgået en ny aftale der skulle være katalysator for olieproduktionen i Mellemøsten. Medlemmerne af TPC indgik samtidig med amerikansk optagelse, en aftale der tegnede en linje rundt om Mellemøsten.

Indenfor linjen ville enhver fremtidig olieproduktion af parterne opnås gennem firmaet, således alle fik en lige andel af firmaernes produktion.<sup>171</sup> Stivers fremhæver at der er uenighed om hvorvidt de amerikanske firmaer var for eller imod aftalen: "*... According to one, adherence to the ordinance of self-denial was a price the American firms had to pay to gain entry into Iraq... The second view portrays the American firms as willing partners to the Red Line deal.*"<sup>172</sup> Med aftalen om linjen rundt om Mellemøsten forkastede TPC samtidig aftalen vedrørende underleasing. DeNovo argumenterer at underleasings aftalen kun var med for at tilfredsstille det amerikanske udenrigsministerium, og således var det helt efter planen, at så snart aftalen var indgået mellem TPC og den Mesopotamiske regering ville underleasings aftalen fjernes.<sup>173</sup> Stivers derimod fremhæver at de amerikanske firmaer var oprigtigt interesseret i underleasings aftalerne da det først blev foreslået. Han anerkender ligeledes at underleasings aftalen var et redskab der blev brugt i forhandlingerne. Dog ikke mod udenrigsministeriet, men imod de andre medlemmer af TPC: "*Washington had never suggested anything like the subleasing arrangement as a prerequisite for approving the TPC project in Iraq... the*

---

<sup>168</sup> FRUS: 133-185-1. december 1924.

<sup>169</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 197-98.

<sup>170</sup> FRUS: 129-256-undated

<sup>171</sup> William Stivers, "A Note on the Red Line Agreement", *Diplomatic History*, 1 (1983): 23.

<sup>172</sup> Stivers, A Note on the Red Line Agreement, s. 25.

<sup>173</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 199-200

*government's concern over the open door did not mean that it wished to take an 'impractical' position on American participation in the TPC.*<sup>174</sup>

Igen stemmer Meads argument om Open Door Policy som et redskab til fremmelse af amerikanske interesser overens med situationen i Mellemøsten. Det amerikanske udenrigsministerium kendte til aftalen om underleasing, og antog en 'praktisk' position. Formålet med Open Door i Mesopotamien omhandlede det amerikanske ønske om lige muligheder for firmaers deltagelse i de økonomiske muligheder. Men det modsagde sig ikke en aftale der ville give et firma med signifikant amerikansk deltagelse de facto monopol på Mellemøstens olie. Stivers fremhæver, ligesom dokumenterne i FRUS, at udenrigsministeriet godkendte en plan der indeholdte en snedig underleasings aftale. Ifølge aftalen kunne deltagerne i TPC selv oprette nye firmaer, der kunne byde på leasingaftalerne. På den måde kunne TPC nemlig selv byde på underleasingsaftalerne. Således kunne TPC overbyde alle andre, og pegene ville ryge tilbage til dem selv.<sup>175</sup>

#### Olierørledningen og stabilitet 1930-1939:

Da IPC<sup>176</sup> havde opnået tilladelse fra diverse regeringer var spørgsmålet om hvem der skulle opnå olien besvaret. Et centralt spørgsmål stod dog tilbage, hvor skulle rørledningen der transporterede olien ligge. Dette var primært et spørgsmål mellem Mandatholderne i regionen, der begge havde andel i IPC. Den amerikanske gruppe blev naturligvis også indblandet i spørgsmålet om en nordlig rute gennem Syrien, eller en sydlig gennem Transjordan og Palæstina. Igennem 1930 og de første måneder af 1931, blev det en kamp mellem den franske og britiske del af firmaet om støtte fra amerikanerne. I FRUS findes der ikke dokumenter der belyser om det amerikanske udenrigsministerium havde interesse i en specifik rute, eller indsigelser til de amerikanske firmaer i IPC. Underforstået at den amerikanske regering ikke havde præferencer om en rørledning gennem et mandat fremfor et andet. Gennem forhandlingerne indgik parterne et kompromis der resulterede i en opdelt ledning. En af de centrale grunde til dette omhandlede muligheden for stabil olie transport hvis enten Frankrig eller Storbritannien endte i krig.<sup>177</sup>

Der var med IPC og dets koncession fra den mesopotamiske regering skabt et konkret økonomisk interessefelt for USA i Mellemøsten. Udenrigsministeriet havde gennem de foregående år spillet en rolle i de diplomatiske og politiske forhandlinger som medførte den amerikanske gruppes indtog i IPC. Men der var andre oliefirmaer i USA som stod selvstændigt udenfor oliegrupperingen, og i 1930erne da markedet, på papiret, åbnede op stod de klar til at forsøge at opnå en andel. George

---

<sup>174</sup> Stivers, A Note on the Red Line Agreement, s. 30.

<sup>175</sup> Stivers, A Note on the Red Line Agreement, s. 31, FRUS: 129-256-undated & FRUS:129-257-22. august 1922.

<sup>176</sup> Turkish Petroleum Company ændrede navn til Iraq Petroleum Company i 1929.

<sup>177</sup> Fitzgerald, Business Diplomacy, s. 240-43.

Getty, Incorporated (Getty), henvendte sig til udenrigsministeriet for at høre om reglerne for andre firmaers indtog på oliemarkedet i Mesopotamien. Officielt fremhævede udenrigsministeriet at de ikke støttede et firma over et andet eller tog sider i konflikter mellem de to. Samtidig tilbød de at bistå amerikanske firmaer der gerne ville ind på markedet: *"Such assistance should generally be limited to placing the inquirer in touch with the appropriate authorities and to seeing that opportunity is afforded the American interest involved to obtain the consideration to which its proposals may be entitled."*<sup>178</sup>

Udenrigsministeriet tilbød kun at vise vejen til markedet, og Getty måtte selv få foden indenfor. Problemet blev dog ikke mindre af at endnu en stor koncession fra den Mesopotamiske regering var på vej. I sommeren 1931 var der henvendelser fra den amerikanske ambassadør i Mesopotamien, om det britiske firma British Oil Development Company (BOD),<sup>179</sup> der var ved at opnå koncessionen som Getty havde interesse i. Officielt var, i overensstemmelse med mandaterne og IPC's aftaler, koncessionen blevet udbudt. Men DeNovo pointerer at der ikke var nogen tvivl om hvem der ville få aftalen: *"Having decided in advance that BOD should have the concession, Iraq rejected the other bids..."*<sup>180</sup>

Dette kunne ikke umiddelbart stemme overens med USA's interesse i at bibeholde de lige muligheder, hvis koncessionerne blev afgivet på forhånd. Fra britisk side blev det i midt juli 1931, pointeret at muligheden stadig forelå for amerikanske firmaer at byde på koncessionen indtil 30. september, og derfor var der intet der var afgjort, og desuden tolkede de ikke reglerne således at enhver koncession skulle i offentligt udbud.<sup>181</sup> Der skulle alligevel gå over tre måneder før der kom et amerikansk svar, og til den tid var tidsfristen udløbet, og BOD var tildelt koncessionen. Heri medgav udenrigsministeriet at regeringen ikke behøvede at sende hver enkelt koncession i udbud. Dog måtte det påpege at dette var et tilfælde hvor offentligt udbud var nødvendigt på baggrund af størrelsen.<sup>182</sup> I realiteten var dette blot for syns skyld, og på ny kan der argumenteres for at Open Door havde skiftet karakter. I svaret fra Storbritannien og korrespondancen imellem de to lande i december 1931 og januar 1932, underbygges dette. Lancelot Oliphant, den britiske viceudenrigsminister skrev at deres standpunkt var det samme som tidligere. Denne gang blev det accepteret i USA, og FRUS fremhæver en instruktion fra 21. januar 1932 hvori det står: *"In view of*

---

<sup>178</sup> FRUS: 149-253-7. marts 1930, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1930v03>.

<sup>179</sup> DeNovo pointerer at BOD solgte sin koncession fra den Mesopotamiske regering til IPC i 1936, hvorefter firmaet havde de facto monopol på Mesopotamisk olie. DeNovo, *American Interests and Foreign Policies in the Middle East*, s. 201.

<sup>180</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 201.

<sup>181</sup> FRUS: 153-628-18. juli 1931, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1931v02>.

<sup>182</sup> FRUS: 153-269- 27. november 1931.

*the existing situation, the Department is of the opinion that no further action need be taken in the matter at this time.*<sup>183</sup> Der blev således ikke ofret meget diplomatisk energi i forsøget på at inddrage andre amerikanske firmaer i Mesopotamisk olie. Der kan være flere faktorer der spiller ind. For det første var amerikanske firmaer allerede en del af olieudvindingen i Mandatet. For det andet var de amerikanske oliefirmaer en stærk påvirkning på den amerikanske stat. DeNovo fremhæver også at det amerikanske udenrigsministerium med dets ageren måtte acceptere at andre amerikanske interesser ikke kunne forvente indtog i Mellemøstlig olie. Open Door var således et redskab til at sikre indtoget i markedet, for sammenslutningen af amerikanske oliefirmaer, men det var ikke et praktisk redskab der kunne benyttes til at få andre amerikanske firmaer med.<sup>184</sup>

Iraks selvstændighed i 1932 markerede også en foreløbig ende til de store olieproblematikker, som havde fyldt i mandatets levetid. Med konstruktionen af olierørledningen, og de foreløbige koncessioner på plads, var der desuden ikke meget tilbage at starte oliekonflikter over. De få begivenheder der forekom i midten af 1930erne var således relativt uvæsentlige for det amerikanske udenrigsministerium.

#### Relationer under anden verdenskrig 1941-1945:

I 1944 indgik USA og Storbritannien næsten en signifikant handel vedrørende olie. Begge magter var storforbrugere af olie, ikke mindst på grund af krigen. Stoff fremhæver at der ligesom starten af 1920erne eksisterede en frygt i den amerikanske regering om at løbe tør for olie. Ligeledes fremhæver han at selvom aftalen aldrig nåede bekræftelse, så markerede den et tydeligt skel i de to magters holdninger overfor hinanden og olieproblematikker.<sup>185</sup> Venn fremhæver ligeledes perioden under krigen som et markant skifte i forholdet mellem de to magter. Forinden krigen havde forholdet omhandlet forskellige syn på tiden efter første verdenskrig. Ligeledes var specielt de første år af mandatperioden fyldt med problemstillinger. Denne gang kæmpede de begge for samme vision for fremtiden. Forholdet kom dog ifølge Venn ikke til udtryk i forbindelse med olie: *"Instead of cooperation and mutual respect for the other's problems, suspicion and frustration were commonplace."*<sup>186</sup> Tiden under anden verdenskrig var ifølge både Stoff og Venn tidspunktet hvor den amerikanske regering søgte efter en sammenhængende oliepolitik. Den usammenhængende oliepolitik kom delvist til udtryk indenfor olieproduktionen i Irak.

---

<sup>183</sup> FRUS: 153-631- 24. december 1931.

<sup>184</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 201-02.

<sup>185</sup> Stoff, "The Anglo-American Oil Agreement and the Wartime Search for Foreign Oil Policy", s. 59-60.

<sup>186</sup> Fiona Venn, "The wartime 'special relationship'? From oil war to Anglo-American Oil Agreement, 1939-1945", *Journal of Transatlantic Studies*, 10 (2012): 119.



Aftalen imellem de to lande, var et forsøg på at opnå en postkrigs situation hvor deres nationale sikkerhed blandt andet blev sikret gennem stabil olieproduktion og handel. Olien i Mellemøsten spillede en væsentlig rolle i de to magters forhandlinger. Storbritannien havde sine primære olieleverancer fra Mellemøsten, hvor USA også var væsentligt involveret. Konkret var der flere punkter i olieaftalen der havde forbindelser til Mellemøstlig olie. Blandt andet var der fokus på afskaffelsen af Red Line Agreement, så man kunne åbne den Mellemøstlige olieproduktion til verdensmarkedet, hvilket også frigav firmaerne i IPC til at deltage i Saudi Arabisk olie.<sup>187</sup> Venn fremhæver desuden at den amerikanske regerings position i verdens olieproduktion for alvor determinerede forholdet imellem de to. Opgøret med den imperialistisk økonomiske tankegang i det britiske imperie var et centralt fokuspunkt for udenrigsministeriet. USA's position var stærk takket være Lend-lease aftalerne der supplerede råstoffer og materiel til blandt andet Storbritannien. Dette var med til at styrke presset på de diplomatiske beslutninger. Ligeledes var koncessioner i Saudi Arabien, til amerikanske firmaer, med til at forstærke amerikansk økonomisk påvirkning i og af Mellemøsten.<sup>188</sup>

Krigen resulterede også i flere diplomatiske korrespondancer mellem USA og Irak. Landet var ikke længere under britisk herredømme, og var således, mere eller mindre, fritaget for britisk pres vedrørende oliebeslutninger.<sup>189</sup> USA havde også siden Iraks selvstændighed forhandlet med den irakiske regering på flere punkter. Det skulle tage tre år fra USA's første henvendelse i 1933, før forhandlingerne blev delt op i tre underkategorier og endelig begyndte. Tre separate traktater blev påbegyndt, hvoraf handel og navigation blev den første. USA pressede for irakisk accept af most favored nation.<sup>190</sup> Irak ønskede dog fordele i deres handel med andre mellemøstlige lande.<sup>191</sup> Det var forhandlinger vedrørende kommercielle forhold der fyldte i de to landes korrespondancer indtil accepten i 1938.<sup>192</sup> I 1942-1943 forhandlede regeringerne om en mulig Lend-lease aftale, og begge parter var enige så længe britiske militær kunne acceptere de konkrete handler.<sup>193</sup>

---

<sup>187</sup> Venn, *The wartime 'special relationship'?*, s. 121.

<sup>188</sup> Venn, *The wartime 'special relationship'?*, s. 122.

<sup>189</sup> Den Irakiske regering var dog stadig venligt stemt over Storbritannien, og den britiske regering var stadig væsentligt involveret i IPC.

<sup>190</sup> Most favored nation omhandler handelsrelationer mellem stater. Efter første verdenskrig blev det indskrevet i artikel 21 i folkeforbundet, og indeholder blandt andet fri bevægelse og ligestillet handel imellem medlemmerne. Det var inkluderet efter amerikansk inspiration. Petros C. Mavroidis: *"The Regulation of International Trade"* (Massachusetts: MIT Press, 2015), s. 195-96.

<sup>191</sup> FRUS: 177-489-25. juli 1933, 177-490-17. februar 1936, 177-491-14. maj 1936 & 177-492-24. juni 1936.

<sup>192</sup> Aftalen kan ses i FRUS: 181-596-18. januar 1937, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1937v02>.

<sup>193</sup> FRUS: 212-400-404-9. januar 1942-23. juli 1942, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1942v04>, & FRUS: 221-695-9. august 1943, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1943v04>.

En mindre konflikt opstod mellem Basra Petroleum Company (BPC), et datterselskab i IPC der varetog olieproduktionen i Basra provinsen, og den irakiske regering. Regeringen henvendte sig i slutningen af 1941 til BPC og påpegede at det ikke havde overholdt regler vedrørende lokal udvikling i Basra provinsen, hvilket var et kontrakt punkt i koncessionen. I januar 1942 betalte BPC for leje af jorden, og året efter henvendte den irakiske regering sig derfor på ny for betaling. Desuden krævede den irakiske regering nu yderligere betalinger fra BPC for at garantere at koncessionen forblev gældende. BPC havde holdt sig til force majeure, det irakiske oprør, som begrundelsen for ikke at udvikle lokalområdet tilstrækkeligt, hvilket regeringen afviste. Det amerikanske standpunkt udtrykt gennem udenrigsministeriet kom på baggrund af The Near East Development Corporation (NEDC), der sammen med de amerikanske firmaer spurgte om passende hjælp. Udenrigsministeriet var af samme holdning som resten af IPC, så længe den irakiske regering accepterede betalingen for jorden af BPC, ville deres koncession stadig være gældende.<sup>194</sup> Løsningen skulle foretages via voldgift.

Modsat kunne den amerikanske regering ikke acceptere at så længe den irakiske regering havde modtaget betaling kunne den ikke modsige sig legaliteten af koncessionen: *"There can be no equivocation on this point, and no room for doubt... regarding the American Government's position in this respect."*<sup>195</sup> Voldgift blev dog aldrig en realitet. Direktøren for den britiske del af IPC John Skliros, forhandlede med den irakiske regering i løbet af marts og april 1943, og formåede at tilfredsstille begge parter.<sup>196</sup>

Ligesom det var tilfældet med de kulturelle interesser, var der efter anden verdenskrig fokus på hvordan oliesituationen burde se ud. Målet var at fastsætte en holdbar amerikansk politik der samtidig gavnede begge parter: *"... appropriate assistance should be given to the countries of the Middle East looking to the improvement of their economies, to the creation of a higher level of living for their people and to the consequent increased purchasing power and greater political and economic stability."*<sup>197</sup> Mere specifikt forhandlede USA også med enkelte lande. Den irakiske regering mødtes med udenrigsministeren og begyndte forhandlinger om øget amerikansk olieinvestering i Irak. USA var den eneste der kunne fremstille en olierørledning stor nok til irakernes ønske om en ca. tredobling af olieeksporten.<sup>198</sup> Fra amerikansk side var der ikke overraskende interesse, og senere på året var parterne internt i IPC enige om at udvinde den ekstra olie, samt accept af den amerikanske rørledning og forhandlinger om at ophæve aftalen om den røde linje.<sup>199</sup>

---

<sup>194</sup> FRUS: 221-696-12. februar 1943.

<sup>195</sup> FRUS: 221-698- 11. marts 1943.

<sup>196</sup> FRUS: 221-699-703-15.marts 1943-7. maj 1943.

<sup>197</sup> FRUS: 1945-8-17-2. maj 1945.

<sup>198</sup> FRUS: 1945-8-21- 29. maj 1945.

<sup>199</sup> FRUS: 1945-8-27 & 28-27.noveber & 5. december 1945.

## Amerikansk holdning til Folkeforbundsmandaterne i økonomisk perspektiv:

De amerikanske økonomiske interesser kom stærkest til udtryk gennem olieproblematikkerne. De belyser tydeligt at de amerikanske firmaer, og i den forbindelse staten, opnåede væsentlige olieinteresser i perioden, og at dette også var klart den største interesse. USA's interesse i Mellemøstlige ressourcer startede med håbet om store oliefund i Mesopotamien og Palæstina, og med dem også konflikter mellem Storbritannien. På papiret var det ganske vist et spørgsmål om definitioner og begreber grundet krigen og de endnu ikke endegyldigt fastsatte mandater, men i realiteten var begge parter interesseret i hvordan mest muligt tilfaldt dem selv. Frygten for olieophøret stoppede dog for en stund i starten af 1921 blandt andet grundet fund af enorme oliedepoter i det sydlige USA. Dette resulterede dog imidlertid ikke med at amerikanske interesser forsvandt, snarere tværtimod.

Med hjælp fra udenrigsministeriet og private forhandlinger kom amerikanske firmaer for alvor ind på det mellemøstlige marked. Dette var i firmaernes øjne en mulighed for at kombinere mellemøstlig olie med europæiske markeder.<sup>200</sup> Udenrigsministeriet var derfor vedligeholdende med henblik på de amerikanske interesser, bad man om hjælp bistod ministeriet så godt det kunne. Der kan argumenteres for at udenrigsministeriet ved Lausanne konferencen foretrak en amerikansk interesse fremfor en anden. Om end udenrigsministeriet ikke konkret modarbejdede Chesterprojektet, så argumenterede Venn i hvert fald at tilhørsforholdet var tydeligt.

Olieeventyret blev derfor et stærkt symbol på samarbejdet mellem USA's statslige og private kræfter. Interessen i olieletterne belyser også at udenrigsministeriet benyttede flere forskellige taktiker for at træde ind på det mesopotamiske marked. I den forbindelse sker der et markant skælv i synet på mandatholderen. Da først USA var med i TPC, var der ikke længere problemer med eksempelvis at danne et de facto monopol på mesopotamisk olie der langt fra stemte overens med mandatets formål og den amerikanske ideologi om at åbne verdensmarkederne. Olieeventyrerne i Mesopotamien og Palæstina, belyser også forskellene imellem de tre mandater. Mesopotamien havde store olieforekomster og både FRUS og historiske fremstillinger har skrevet meget om mandatet. Palæstina havde også kort involvering med amerikanske firmaer omhandlende olie og der forekom andre problemstillinger der krævede amerikansk observans. Men Transjordan stod igen på sidelinjen, og dukker ikke op i udenrigsarkivet på nær dokumenterne der omhandler afvisningen af de amerikanske missionærer. Dette kan der være flere grunde til. For det første var der ikke olieforekomster, og derfor ikke nævneværdige amerikanske økonomiske interesser. For det andet

---

<sup>200</sup> Stivers, *International Politics and Iraqi Oil 1918-1928*, s. 530.

hørte Transjordan ind under Palæstina og selve regionen havde kun i omegnen af 300.000 indbyggere. Derfor var der ikke nødvendigvis samme økonomiske muligheder som andre mandater.

## Kapitel 5 – Metastrømninger omhandlende USA:

### USA som imperie:

I forskningen om USA, peges der af flere forskere på at det 20. århundrede, ud fra flere forskellige parametre, var perioden hvor USA opnåede status som hegemonisk<sup>201</sup> verdensleder.<sup>202</sup> Revisionistisk historiografi vedrørende USA, advokerer for at belyse landet som et imperie. Dette opstod som et modsvar til den traditionelle fremstilling om USA som en exceptionel stat eller verdensmagt.<sup>203</sup> Den revisionistiske tilgang bliver derfor inkluderet i dette speciale i forbindelse med besvarelsen problemformuleringens fokuspunkt omhandlede traditionel amerikansk udenrigspolitik. Tilgangen fremhæver USA som et imperie, der kan sammenlignes med andre imperier gennem verdenshistorien. Konkret for det USA har Paul Kramer belyst og karakteriseret specifikke imperiale begreber omhandlende USA. Han argumenterer for at den imperiale tilgang er brugbar som et redskab, til at placere USA i historien.<sup>204</sup> Ligeledes kritiseres den exceptionelle tilgang da Kramer argumenterer for at der forekommer benægtelse overfor relevansen i at sammenligne USA som imperie med andre imperier.<sup>205</sup> Dette kan være med til at forstå hvorfor USA foretog beslutninger rundt om i verden.

Julian Go sammenligner den imperiale historie mellem USA og Storbritannien. Han fastsætter mulige definitioner i hvad der konstituerer et imperie, samt hvordan de udøver deres indflydelse. Han argumenterer ligeledes for at forskellige definitioner af imperier gør sig gældende i forskningen, og at ingen af dem er enten rigtige eller forkerte. Han fremhæver desuden at magt, er det centrale aspekt i hvordan imperier defineres. Magt som term har flere forskellige facetter, men fælles for dem alle i imperiale sammenhænge er magten bliver udøvet overfor andre. Go selv fremhæver politisk magt som den væsentligste: *"...Empire as a sociopolitical formation wherein a central*

---

<sup>201</sup> For en terminologisk gennemgang af hegemoni: Go, *Patterns of Empire*, s. 8.

<sup>202</sup> Se eksempelvis: Hardt & Negri, *Empire*, preface xiii, Tony Smith, *The Pattern of Imperialism – The United States, Great Britain, and the late-industrializing world since 1815*, (London: Cambridge University Press, 1981), s. 138-141, Tooze, *The Deluge*, s. 13, Kaufman, *A Concise History of U.S. Foreign Policy*, s. 57-78 & 79-117.

<sup>203</sup> Exceptionalisme dækker over flere hundrede års fremstillinger om USA som en speciel eller bedre stat/verdensaktør end alle andre. Som begreb blev det for alvor benyttet i 1930erne til at identificere aspekterne i tankegangen om en amerikansk civilisation. I mere moderne tid, har forskningen også tilskrevet begrebet som en væsentlig indflydelse på andre aspekter af det amerikanske samfund som eksempelvis: politik, kultur, økonomi, sociale relationer samt både indenrigs- og udenrigspolitik. Således var exceptionalisme den dominerende tankegang i amerikanske affærer fra tiden som koloni til med og med den første halvdel af det 20. århundrede. Roberts, Timothy & Lindsay DiCuirici, *"American Exceptionalism"*, (London: Pickering & Chatto, 2013), Volume I, general introduction, ix-xi, Justin B. Litke, *Twilight of the Republic: Empire and Exceptionalism in the American Political Tradition*, (University Press of Kentucky, 2013), s. 3-10.

<sup>204</sup> Paul A. Kramer, "Power and Connection: Imperial Histories of the United States in the World", *The American Historical Review* 116 (2011): s. 1348-49.

<sup>205</sup> Kramer, *Power and Connection*, s. 1357.

*political authority (a king, a metropole, or imperial state) exercises unequal influence and power over the political (and in effect the sociopolitical) processes of a subordinate society, peoples, or space.*"<sup>206</sup>

Kramer omtaler også karakteristikaene i den imperiale tilgang, og fremhæver: "... a dimension of power in which asymmetries in the scale of political action, regimes of spatial ordering and modes of exceptionalizing difference enable and produce relations of hierarchy..."<sup>207</sup>

Go har fremsat en tabel der belyser det amerikanske imperies forskellige faser i hegemoni. Her fremhæves eksempelvis den lange og korte stigning mod hegemoni, hvor USA er fastsat med 1776-1945, heraf er 1873-1945 den korte periode.<sup>208</sup> Han fremhæver desuden også termerne formelt og uformelle imperier. Det formelle kommer til udtryk i form af annekteringer eller kolonier, hvor der direkte bliver udvist en politisk indflydelse overfor andre befolkninger eller områder. Der bliver derfor udøvet en tydelig differentiering imellem befolkningsgrupperne i imperierne, enten på baggrund af eksempelvis race eller etnicitet. De uformelle imperiale tendenser kommer til udtryk gennem andre påvirkningsmetoder, disse værende stærke nok til at påvirke en stat, i forskellige grader af selvstændighed, til at møde imperiets interesser. En række metoder kan benyttes i den uformelle påvirkning: "They include financial aid or marked control, temporary military occupation or deployments of military power, covert operations to topple recalcitrant regimes, or just the threat of military assault."<sup>209</sup> Den uformelle påvirkning er således mere subtile metoder hvorpå andre lande kan påvirkes. Han argumenterer ligeledes for at imperialism kan udføres af mange forskellige aktører. Hans fokus ligger på staten, men også private aktører som eksempelvis, firmaer, missionærer eller købmænd kan udøve imperialism.<sup>210</sup>

Imperialisme og magt bliver i forskningen kædet sammen med mange aspekter af samfundet, når der skal fastslås imperialt pres. Go fremhævede det politiske, men også at andre forskere benytter sig af andre områder, som eksempelvis kultur. Eksempelvis benytter Michael Mann sig af militær, politisk, økonomisk og ideologisk.<sup>211</sup> Mere specifikt kan der argumenteres for at man udviser imperiale tendenser ved at engagerer sig i flere dele af andre landes affærer. Hvor Go fremhævede uformel magt i form af eksempelvis økonomi, fremhæver Joseph Nye også kultur som en blød magt der kan udføres overfor andre.<sup>212</sup>

---

<sup>206</sup> Go, *Patterns of Empire*, s. 6-7.

<sup>207</sup> Kramer, *Power and Connection*, s. 1349.

<sup>208</sup> Go, *Patterns of Empire*, s. 22.

<sup>209</sup> Go, *Patterns of Empire*, s. 10-11.

<sup>210</sup> Go, *Patterns of Empire*, s. 12-13.

<sup>211</sup> Michael Mann, "Incoherent Empire", (London: Verso, 2003), s. 13. – Smith fremhæver ligeledes økonomi og militær. Smith, *The Pattern of Imperialism*, s. 5-7.

<sup>212</sup> Joseph S. Nye, Jr., *Soft Power – The Means to Success in World Politics*, (New York: Public Affairs, 2004), s. 45-54.

Den amerikanske imperialisme kan således være et komplekst område at undersøge. Det kan være svært at måle i hvor stort omfang et andet land bliver påvirket af religiøs, kulturelt eller økonomisk pres. Ryan Dunch har skrevet en artikel hvori han først og fremmest forsøger at give en definition på problematikken vedrørende kulturel imperialisme. Han argumenterer for at forskningen benytter sig af en implicit tilgang til begrebet, og forsøger at definere det som: "certain *cultural products* (for example, socially-accepted beliefs, ideologies, entertainment commodities) have attained a position of dominance in a foreign culture through a process of coercive imposition, usually through their ties to political or economic power."<sup>213</sup>

### Geopolitisk isolationsdebat:

Som tidligere fremhævet i specialet, forekommer der i forskningen vedrørende USA og mellemkrigsårene generelt et fokus på isolation. Typisk fremhæves det i forskningen at der i samtiden internt i de politiske kredse var en modstand overfor engagering i verden. Der vil i det kommende afsnit derfor sættes fokus på de forskellige former for isolation, samt hvordan dette spiller ind i den generelle fortælling om USA. Ved at belyse hvilke generelle områder historieskrivningen fokuserer på vedrørende USA, resten af verden og isolation i specialets periode, kan der derfor foretages en vurdering om hvorvidt dette gjorde sig gældende i de britiske mandater. Selve begrebet er svært at definere, da det i forskellige fremstillinger, bliver brugt på forskellige måder. Christopher Nichols centrerer dele af sin bog *Promise and Peril*, om netop forskellige gradbøjninger og opfattelser af isolation. Han beskriver således at isolation ikke er et håndfast begreb, og dermed har det skiftet over tid. Det traditionelle element spiller en rolle og Nichols fremhæver George Washington som faderen til den amerikanske isolation fra Europa efter uafhængigheden fra England i 1776. I sin sidste tale i kongressen i 1796, argumenterede Washington for at USA økonomisk skulle engagere sig med verden, men samtidig havde så få politiske relationer som muligt.<sup>214</sup> Isolationen fra omverden var således et centralt ideologisk tema fra USA's start, hvor det handlede om at distancere sig fra alt der havde europæiske træk og tendenser. I specialets samtid dukker isolation op igen. Nichols beskriver at præsidenterne i mellemkrigsårene praktiserede isolationspolitik, og en distancering overfor Wilsons internationalisme: "*Under Harding, Coolidge and Hoover the value of isolationism was firmly embedded in the politics...*"<sup>215</sup>

Isolationen skal derfor ses som et modsvar til Wilsons radikale internationale idéer, som var det unormale i forhold til traditionel amerikansk politisk involvering. Norman Graebner fremhæver også

---

<sup>213</sup> Ryan Dunch, "Beyond Cultural Imperialism: Cultural Theory, Christian Missions, and Global Modernity", *History and Theory*, 41 (2002), s. 302-303 & 305-306.

<sup>214</sup> Nichols, *Promise and Peril*, s. 4.

<sup>215</sup> Nichols, *Promise and Peril*, s. 314.

isolation i form af en distancering internt i USA fra Wilsons internationalisme. Da kongressen nedstemte Versaillesaftalen og Folkeforbundet kom det som et naturligt modsvar. Derfor trak USA sig fra ideen om at ombygge det internationale verdenssamfund.<sup>216</sup> Dette var de ideologiske mål for de to modpoler, realiteten var dog, ifølge begge forskere en anden:

*"The newer strains of isolationist thought that emerged in the 1890s were vigorously debated, then reshaped in the 1910s, and coalesced by the 1920s and 1930s into a more coherent set of isolationist positions that strengthened an inclination toward isolation yet combined it with America's new power to advocate for limited global involvement. Most significant, from the 1890s through the 1930s isolationist ideas operated as a politico-intellectual brake that prevented visions of American empire and Wilsonian internationalism from being fully realized."*<sup>217</sup>

Joyce Kaufman fremhæver mellemkrigsårene som en periode hvor de amerikanske præsidenter ønskede at fokusere på økonomisk vækst fremfor internationale aftaler. Virkeligheden var dog en anden og USA udbyggede sine internationale forpligtelser i perioden.<sup>218</sup> Nichols fremhæver også at da isolation blev et moderne begreb i det 20. århundrede så indbefattede det ikke længere kulturel, økonomisk eller politisk separering fra omverdenen.<sup>219</sup> Modsat de forskellige gradbøjninger af isolation, beskriver Mead at amerikanske præsidenter dedikerede meget opmærksomhed til udenrigspolitiske anliggender under, det han kalder den 'såkaldte isolationsperiode'.<sup>220</sup>

Helt modsat de forskellige definitioner og gradbøjninger af isolationsbegrebet, skriver Walter McDougall at isolationen er en myte. Ifølge McDougall lægges der for meget vægt på debatten om isolation eller internationalisme, for USA har aldrig være isolerede. Han argumenterer ligeledes for at de politikere der argumenterede for neutralitet i 1930erne ikke anså sig selv for isolationister.<sup>221</sup> At isolationen var en myte blev også påpeget af William Williams allerede i 1954: *"far from isolation, the foreign relations of the United States from 1920 through 1932 were marked by express and extended involvement with – and intervention in the affairs of – other nations of the world."*<sup>222</sup>

---

<sup>216</sup> Norman, A. Graebner, "Oblivious to Reality: The Extremes of American Isolationism and Internationalism", i *Major Problems in American Foreign Policy Relations*, red. Dennis Merrill & Thomas G. Patterson (Boston: Houghton Mifflin Company, 2000.), s. 91.

<sup>217</sup> Nichols, *Promise and Peril*, s. 8.

<sup>218</sup> Joyce Kaufman, "A Concise History of U.S. Foreign Policy", (London: Rowman & Littlefield, 2017) s.57 & 60-61.

<sup>219</sup> Nichols, *Promise and Peril*, s. 2.

<sup>220</sup> Walter Russel Mead, *Special Providence*, s. 12.

<sup>221</sup> Walter A. McDougall, "Back to Bedrock: The Eight Traditions of American Statecraft", i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, red. Brendon O'Connor, (London: Sage Library of International Relations, 2010), s. 81-83.

<sup>222</sup> William A. Williams, "The Legend of Isolationism in the 1920's", *Science & Society* 18 (1954): s. 1.



## Traditioner i amerikansk udenrigspolitik:

Beslutningsmæssigt kan det være svært at navigere mellem ideologier og realpolitik. Det kan ligeledes være svært at fastsætte om en beslutning er taget på det ene eller det andet grundlag. Dette afsnit forsøger derfor at give et indblik i hvilke traditioner der forekommer indenfor amerikansk udenrigspolitik. Den ældste tradition tilskrives uafhængigheden fra Storbritannien i 1776. Alt det som kendetegnede europæiske stater med dets imperialistiske og krigeriske tendenser, var alt det som USA ikke skulle være.<sup>223</sup> Mere specifikt for specialeperioden beskriver Brian Mckercher beskriver i bogen *Paths To Power – The Historiography of American Foreign Relations to 1941*, at mellemkrigsårenes udenrigspolitiske beslutninger er væsentlige mere komplekse end tidligere antaget.<sup>224</sup> Mead fremhæver også perioden mellem de to verdenskrige som kompleks. Han fremhæver to perioder hvor amerikansk udenrigspolitik ikke overholder en global konsekvent politik i det international samfund, en af disse var perioden 1919-41:

*“The interwar period remains a paradoxical and haunting episode in the history of American foreign policy. It witnessed the most dramatic examples of American peacetime leadership in Europe and Asia... It was an era of an unrestrained probusiness policy at home and abroad that ended in the greatest business depression in American history. It was an era of unprecedented American activity in support of international law, disarmament, and arbitration – and it ended in the most brutal and wicked war in the history of mankind.”*<sup>225</sup>

Mead fastsætter fire generelle beskrivelser og genrer af amerikansk udenrigspolitik. Det skal pointeres at traditionerne er overordnede, og spænder over en lang periode, og derfor kan der opstå problemer ved at sammenflette dem med specifikke beslutninger. Værd at bemærke er ligeledes at traditionerne ikke er uafhængige af hinanden. En præsident kan sagtens være tilhænger af en tradition, men udøve træk fra andre. Dette er med til at tydeliggøre behovet for at belyse forskelle og lighederne mellem kategorierne.<sup>226</sup> De fire traditioner er opkaldt efter monumentale skikkelser i amerikansk politik.<sup>227</sup>

Den første tradition er navngivet efter Woodrow Wilson, men trækker tråde længere tilbage i amerikansk historie. Tilhængere af Wilsonianismen argumenterer for at USA har en forpligtigelse

---

<sup>223</sup> Nichols, *Promise and Peril*, s. 4-6.

<sup>224</sup> Brian Mckercher, ”Reaching for the Brass Ring: The Recent Historiography of Interwar American Foreign Relations”, i *Paths to Power – The Historiography of American Foreign Relations to 1941*, red. Michael J. Hogan (Cambridge: Cambridge University Press, 2000), s. 176-77.

<sup>225</sup> Mead, *Special Providence*, s. 318-19.

<sup>226</sup> Mead, *Special Providence*, s. 5-8.

<sup>227</sup> Thomas Jefferson (1743-1826), Andrew Jackson (1767-1845), Woodrow Wilson (1856-1924) & Alexander Hamilton (1755-1804).

overfor verden til at sprede amerikanske værdier og normer. Gennem fredelige internationale samarbejder og forpligtelser landende imellem vil det i sidste ende gavne USA lige så meget som andre. Mark Mazower tilskriver drømmen om standardiseret international lovgivning til den wilsonianistiske tankegang. Han argumenterer for at det omhandlede en drøm om globalt amerikansk lederskab.<sup>228</sup> Den overordnede strategi for Wilsonianismen var således at fremme demokrati i verden, da demokratier skaber de bedste samarbejder, og på den måde er verdenssamfundet engageret i at forhindre krigsførelse på baggrund af autokratiske mål.<sup>229</sup> Dette ville naturligvis også betyde en centraliseret amerikansk rolle i det globale samspil, hvor amerikanske værdier og normer var centraliseret. Det internationalistiske skinner derfor igennem, og var manifesteret tydeligst i Wilsons drøm om en ny verdensorden.

En Hamiltonsk tradition fremhæver vigtigheden i en stærk alliance imellem den amerikanske stat og den finansielle sektor. Dette vil så sikre en stærk stabilitet i indenrigspolitiske spørgsmål, samtidig med det er også et redskab til at fremme udenrigspolitiske agendaer. Der fremhæves her ligesom i den Wilsonianske tradition et stærkt globalt fællesskab, primært økonomisk. Modsat vil tilhængere af den hamiltonske tradition fremhæve en realitetssans i beslutningsprocesserne i de udenrigspolitiske anliggender: *"Many who look at the Hamiltonian tradition of statesmanship and see its commercial orientation, its absence of illusions about the frailties of human nature, and its willingness to consider such morally painful ideas as the balance of power and the use of force in international relations..."*<sup>230</sup> Der lægges således op til realistiske og pragmatiske beslutninger som sikrer økonomisk vækst og fordele, fremfor ideologiske og moralske forpligtelser overfor andre lande.

Den Jeffersonske tradition fokuserer på at sikre demokratiet samt amerikanske værdier, ligesom den wilsonianiske. Dog er der især to markante forskelle imellem de to traditioner. Thomas Jeffersons egen udtalelse *"Entangling alliances with none"*<sup>231</sup>, opsummerer kort den ene. Mead beskriver ligeledes at når tilhængere anser verdenssamfundet, ses der ikke muligheder men trusler.<sup>232</sup> Den anden væsentlige forskel kommer i de moralske forpligtelser. Disse værdier er først og fremmest et amerikansk anliggende, og de skal således beskyttes hjemme, før de kan udføres i verden. Truslerne imod det amerikanske demokrati og samfund falder indenfor to grupper. Først og fremmest ville en

---

<sup>228</sup> Mark Mazower, *"No Enchanted Palace – The End of Empire and the Ideological Origins of the United Nations"*, (New Jersey: Princeton University Press, 2009), s. 31.

<sup>229</sup> Mead, *Special Providence*, s. 162-166.

<sup>230</sup> Mead, *Special Providence*, s. 99-100.

<sup>231</sup> Walter LaFeber, "Jefferson and an American Foreign Policy", i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, red. Brendon O'Connor, (London: Sage Library of International Relations, 2010), s. 233.

<sup>232</sup> Mead, *Special Providence*, s. 183.

eventuel invasion af USA kunne resultere i tabet af demokratier. Men en endnu større trussel kom i form af de internationale forpligtelser. Verden ville nemlig presse sig på USA uanset om man ville det eller ej. Mead fremhæver at der kan forekomme isolationstendenser i den jeffersonske tradition.<sup>233</sup>

Den sidste tradition der skal inddrages fremhæves som populistisk og nationalistisk. Jacksonianisme fremhæver et stærkt militær, som et redskab til både indenrigs- og udenrigspolitiske agendaer og spørgsmål om sikkerhed. Mead fremhæver vigtigheden i at inkludere denne tradition når man anser amerikansk udenrigspolitik, dog primært efter dette speciales periode.<sup>234</sup> Jacksonianisme fremhæver militæret hvor Jeffersonianisme fremhæver ideologien om frihed: "... *Both are convinced that they are standing at the barricades of freedom.*"<sup>235</sup> Ligeledes fremhæves en stærk økonomi, der skal støtte middelklassen fremfor eliten. Anatol Lieven fremhæver USA's nationalisme som specielt stærk i dets manifestation imod resten af verden. Nationalismen kommer således stærkest til udtryk i samfundet efter de økonomiske opsving bliver til stagnation eller som eksempelvis den første store 'Depression' i perioden 1870-1890.<sup>236</sup>

#### Vurdering om hvorvidt USA praktiserede traditionel udenrigspolitik:

Den kommende vurdering vil beskæftige sig med de tre generelle forskningsfelter der er belyst i dette speciale. De tre ovenstående afsnit vil sammenflettes med analysen. Dette vil resultere i et bedre helhedsbillede af USA's forhold til mandaterne og hjælpe på besvarelsen af problemformuleringen.

Perioden efter første verdenskrig stemmer måske ikke overraskende overens med den Wilsonianske internationalisme fremhævet ovenstående. Efterfølgende ses der dog ikke helt det modsvar som Graebner fremhævede som en kontrast til internationalismen, med henblik på USA's interesser lige præcis i Mellemøsten. Men mod anden verdenskrig voksede antallet af amerikanske statsborgere i primært Palæstina, og selvom antallet af missionærer faldt i perioden, så startede den helt store katalysator, oliefirmaernes produktion, for forholdet mellem USA og Mellemøsten i årene lige efter første verdenskrigs afslutning. Som taget direkte ud af den hamiltonske tradition, ses der i de økonomiske interesser, et stærkt samarbejde med udenrigsministeriet og de amerikanske oliefirmaer. Forholdet var stærkt nok til at udenrigsministeriet var markant involveret, og det var indenfor olieinteressen at USA manifesterede sin politik de kommende år. Fra begyndelsen af specialets periode ses der et forsøg på at opnå afklaring på oliekoncessionerne gennem voldgift og

---

<sup>233</sup> Mead, *Special Providence*, s. 185-186.

<sup>234</sup> Mead, *Special Providence*, s. 220.

<sup>235</sup> Mead, *Special Providence*, s. 225.

<sup>236</sup> Anatol Lieven, "Antithesis Part I: The Embittered Heartland", i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, red. Brendon O'Connor, (London: Sage Library of International Relations, 2010), s. 257.

folkeforbundet. Men efterfølgende blev det til et mere realistisk samarbejde med Storbritannien og Frankrig om den mellemøstlige olie. Gennem hele forløbet advokerede USA om The Open Door. Som Mead fremhæver, så var Open Door et påskud for fremme den amerikanske økonomi fremfor et ideologisk standpunkt. I starten pressede USA for at Storbritannien respekterede frihandelsaftalen, der skulle implementeres i mandaterne. Efterfølgende da man opnåede en andel af TPC, var man i realiteten så godt inde på markedet som det kunne forventes. Selvom både Wilson- og hamiltonisme fremhæver en internationalisering af markeder, så er der forskelle i deres ideologiske syn. Det internationale aspekt i Wilsonianismen ville argumentere for at åbningen af det Mesopotamiske oliemarked ville være en oplagt mulighed for at fremme vestlige værdier, og hjælpe det irakiske folk mod vestlige standarder. Dette var også et erklæret mål i mandatbeskrivelsen. Der kan dog argumenteres for at USA ikke arbejdede imod dette mål, da det først opnåede en andel af oliemarkedet.

TPC indeholdte ganske vist en klausul, der forpligtede firmaet til at udvikle de områder hvor der blev foretaget olieboringer, men der opstod problemer senere hen med den irakiske regering om selvsamme spørgsmål. Olieinteresserne i USA var desuden ikke drevet af lokaludvikling eller antiimperialistiske tendenser. Tooze beskriver hvordan USA med fastsættelsen af Open Door politikken i begyndelsen af det 20. århundrede, slet ikke havde sådanne interesser: *"But the US had no interest in unsettling the imperial racial hierarchy or the global colour line."*<sup>237</sup> Selvom Wilson ganske rigtig havde advokeret for selvbestemmelse efter første verdenskrig, så skinnede dette ikke igennem USA's olieforhandlinger i Mellemøsten med hverken Storbritannien eller Irak, eller Palæstina. Mead fremhæver ligeledes at Open Door ikke skal forveksles med de antiimperialistiske intentioner i hverken Wilson- eller Jeffersonianisme.<sup>238</sup> Mængden af politiske dedikation til interessen for olie rejser imidlertid spørgsmålet om hvad der lå til grund for netop denne ressource. Var USA's jagt på olie til dets enorme flåde et spørgsmål således et spørgsmål om national sikkerhed eller økonomisk vækst. I Storbritannien blev olie et spørgsmål om national sikkerhed, og dette har muligvis også været tilfældet i USA. Frygten for at løbe tør i begyndelsen af 1920'erne, kombineret med USA's omstrukturering af deres flåde, kan bruges som argumenter for fremhævelsen af national sikkerhed, og dermed var USA's realistiske standpunkt et muligt udtryk for en accept af realisme over ideologi med henblik på deres Open Door Policy. Omvendt blev netop den mellemøstlige olie fremhævet som en vare til det europæiske marked, fremfor til egen benyttelse, og dermed en mulighed for økonomisk vækst.

---

<sup>237</sup> Tooze, *The Deluge*, s. 16.

<sup>238</sup> Mead, *Special Providence*, s. 108-09.

Med henblik på USA og mandaterne, kan der både argumenteres både for og imod isolation. Det bliver et skønsspørgsmål hvor stor den amerikanske påvirkning på det internationale samfund havde været hvis det, for det første meldte sig ind i folkeforbundet, eller for det andet havde påtaget sig rollen som mandatholder, for enten Palæstina, Syrien eller Armenien. Generelt for perioden kan der argumenteres for at hvis udgangspunktet for USA's internationale involvering tages fra Wilsons fjorten punkt tale og hans internationale vision, så faldt involveringen muligvis i forhold til hvad den kunne have været. Specifikt for de mellemøstlige mandater kan der argumenteres for at USA igen trak sig i forhold til udgangspunktet, og derfor blev mandaterne et folkeforbundsanliggende, hvor USA var involveret i en teknisk observatørrolle. DeNovo kalder observatørrollen, i konferencerne, for fiktiv politisk isolation, og at USA spillede aktive roller ved konferencer, hvor beslutninger der var debatteret i politiske arenaer endegyldigt, blev vedtaget.<sup>239</sup> USA var dog modsat ikke involveret i dagligdagspolitikken, hvilket blev overladt, af naturlige årsager, til mandatholderne. Men USA var omvendt involveret i sådan en grad at landet kunne påvirke specielt forhandlingerne ved Lausanne konferencen. Deres position i forbindelse med første verdenskrig og dets generelle position i verdenssamfundet gjorde landet til en uundgåelig faktor i globale politiske spørgsmål.

Men henblik på olieinteressen, er det vanskeligt at fremhæve isolation når amerikansk involvering og interesse i den mellemøstlige olie steg så markant som i specialets periode. Nichols fremhævede dog at økonomi ikke var et parameter til målingen af isolation, og i forbindelse med mandaterne i specialets periode hvor USA for alvor involverede sig økonomisk, kan det være problematisk at finde argumenter for isolation. Samuel argumenterer for at specielt olieforhandlingerne i starten af 1920'erne fremhæver et argument imod isolation: *"Thus, in the context of U.S. policy in the interwar years, the open door represents the prospect of expanding American interests and exerting American power in an unlimited manner."*<sup>240</sup> Udgangspunktet i amerikansk involvering i regionen kan desuden være med til at fremhæve at udvikling kun kunne gå en vej. Der var minimalt engagement i de sydlige regioner i Osmannerriget, og derfor kan isolation være svær at se som begreb med henblik på økonomiske interesser specielt i Mesopotamien og Palæstina de første år da man ledte efter olie. Efterfølgende var det økonomiske forhold etableret i Mesopotamien, og eksempelvis den fremtidige involvering i Saudi Arabien underbygger argumentet om stigende amerikansk økonomisk involvering. Der kan være berettigelse i at omtale USA's tilstedeværelse i Mellemøsten som imperiale tendenser. Dog uformelle fremfor formelle og tendenser fremfor reel imperialisme. Internationalismen og den efterfølgende distancering, i hvert fald fra det international samfund, argumenterer mod USA's

---

<sup>239</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 390.

<sup>240</sup> Samuel, *The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars*, s. 952.

interesse i formelle imperiemotiver i Mellemøsten. Ligeledes blev det ikke til et amerikansk folkeforbundsmandat i regionen, hvilket kunne have tippet vægtskålen anderledes. Der ses dog markante uformelle påvirkninger af mandaterne. Den amerikanske interesse i olie på baggrund af dets frygt for at løbe tør, kan fremhæves som et argument for at USA viser interesse i regioner det ikke tidligere var væsentligt involveret i. Go fremhævede at USA's korte stigning til hegemoni foregik i 1873-1945, det er også indenfor, i hvert fald den anden halvdel af denne årrække at USA's økonomiske aktiviteter i mandaterne blev manifesteret. Ganske rigtigt skal den britiske kontrol fremhæves, og den amerikanske politiske involvering i de britiske mandater blev sekundær sammenlignet med Storbritannien. Ikke desto mindre var de amerikanske økonomiske interesser, og i forlængelse politisk involvering, en voksende faktor i denne periode. Kramer fremhæver dog at Open Door som et kapitalistisk redskab ikke nødvendigvis skal kædes sammen med uformel imperialism.<sup>241</sup> Dette argumenterer også for at USA ikke udviste konkrete imperialism, men derimod åbnede verdensmarkederne op til kapitalismens fordele. Den helt store mangel for konkret at omtale USA's interesser som imperiale er det politiske. For det første kan der argumenteres for at Storbritannien udviser formelt imperie overfor mandaterne, i hvert fald indtil selvstændighed. For det andet henvendte en væsentlig del af den amerikanske politik sig mod Storbritannien fremfor mandaterne. Storbritannien fungerede derfor, politisk, som et skjold på godt og ondt fra amerikansk pres overfor mandaterne. Først efter selvstændigheden henvender USA sig specifikt til Irak, og kan ganske vist forhandle men ikke direkte diktere politiske beslutninger. Dog skal de facto monopollet som IPC opnåede i Irak i 1930'erne fremhæves som et konkret eksempel på at andre firmaer blev holdt udenfor. Dette kan fremhæves som en privat aktør, i form af oliefirmaerne, der udøvede uformel imperialism.

Missionærerne såvel som skoler og universiteter, stod indtil første verdenskrigs afslutning som de væsentligste interesser for USA i Osmannerriget. Missionærbevægelserne manifesterede det wilsonianistiske ideal om at fremme vestlige værdier på et dagligdags og lavpraktisk niveau. Dette tog form før Wilson forsøgte samme bedrift på international scene. Da Wilson ikke kunne forhandle selvbestemmelse med de europæiske imperier, blev mandatsystemet et kompromis.

Missionærbevægelsens påvirkning af den amerikanske stat var dog ikke stærk nok til at sikre deltagelse i et amerikansk mandat. Men senere hen var de eksisterende kulturelle aktører vigtige roller i dannelsen af den amerikanske politik i Mellemøsten. Selvom missionærbevægelsen oplevede mandefald i mellemkrigsårene, var de eksisterende missionærer i Mellemøsten stadig daglige praktikanter af vestlige kultur og værdier. Wilsons antiimperialistiske ideologi kan også kædes

---

<sup>241</sup> Kramer, Power and Connection, s. 1375.

sammen med de amerikanske skoler og universiteter spredt ud over det tidligere Osmannerrige. Mead fremhæver i særdeleshed missionærbevægelserne og universiteter som USA's stærkeste våben i spredningen af vestlige værdier og tanker om internationalisme: *"Improved educational opportunity often struck the missionaries as an important weapon. Offering education to bright young people would give missionaries an opportunity to mold the impressionable minds of a new generation of leaders."*<sup>242</sup>

Om end det er vanskeligt at måle, faldt USA's kulturelle påvirkning formentlig i perioden grundet faldende antal missionærer og stigende nationalistisk påvirkning af uddannelsesinstitutioner. DeNovo fremhæver dog at fra det 19. århundrede og frem stod det klart at isolationen ikke omhandlede missionærbevægelsen eller kulturelle relationer.<sup>243</sup> På den måde kan der argumenteres for at påvirkningen stadig eksisterede i nævneværdig grad. Handys argumenter om faldende religiøs missionærarbejde fra 1925-35 er med til at fremhæve: *"... a serious decline in missionary enthusiasm and conviction."*<sup>244</sup> Dette behøver ikke nødvendigvis at hænge sammen med isolationstanke fra missionærbevægelserne. Et faldende antal missionærer og svagere økonomi behøver ikke være lige med en politisk tilbagetrækning. Nationalismen gav muligvis Mellemøstlig modstand overfor de vestlige og amerikanske tanker og værdier udført gennem universiteter og missionærer. Men ikke desto mindre var missionærene i årtier før dette speciale en markant vestlig påvirkning af Mellemøsten. Det skal naturligvis fremhæves at specialets periode muligvis så større modstand mod amerikanske kulturelle interesser, men dette kan bruges som et argument for at netop disse interesser var så stor en påvirkning at staterne følte nødvendigheden i at modarbejde dem. Et konkret eksempel på en amerikansk kulturel påvirkning der kan kædes sammen med imperialismen, omhandler den mængde nødhjælps arbejde som missionærbevægelserne stod for. Borgerkrigen i Osmannerriget og den efterfølgende verdenskrig krævede stor nødhjælp også i Mellemøsten, og med den amerikanske deltagelse var derfor en oplagt mulighed for at påvirke mandaterne positivt i amerikansk optik.

---

<sup>242</sup> Mead, *Special Providence*, s. 145.

<sup>243</sup> DeNovo, *American Interests and Policies in the Middle East*, s. 8.

<sup>244</sup> Handy, *The American Religious Depression, 1925-1935*, s. 4.

## Konklusion:

I de ovenstående kapitler og generelt gennem specialet har jeg forsøgt at besvare den fastsatte problemformulering der lød:

*Hvordan kom de skiftende amerikanske udenrigspolitiske interesser til udtryk overfor de britiske folkeforbundsmandater i Mellemøsten i perioden 1918-1945, og hvordan stemmer dette overens med traditionel amerikansk udenrigspolitik?*

For det første har dette speciale belyst at der forekom betydelige amerikanske interesser i de britiske mandater i Mellemøsten. I Mesopotamien i form af olie koncessioner, og efterfølgende konflikter omhandlende amerikanske skoler, og i Palæstina ligeledes, dog ikke succesfuldt, i form af olie koncessioner og amerikanske jødiske statsborgeres påvirkninger af samfundet. Transjordan krævede ikke dedikation fra udenrigsministeriet, og spillede derfor ikke den tiltænkte rolle i udenrigspolitikken eller specialet. Litteraturmængden understreger at det mest udforskede og belyste felt, med god grund, omhandlede olieinteresserne. Det var gennem private firmaers interesse i en andel af olien i Mesopotamien at USA først udviklede en strategi der skulle gælde for resten af Mellemøsten indtil slutningen af anden verdenskrig. Markedet skulle åbnes, men primært for amerikanske firmaer. Udenrigsministeriet stod også til rådighed når love i Irak resulterede i mindsket undervisningsfrihed, eller urolighederne i Palæstina vakte utryghed hos de amerikanske statsborgere. Strategien var allerede implementeret i Osmannerriget, men stigende amerikansk deltagelse efter første verdenskrig, resulterede i stigende beskyttelse. Ministeriets kontinuitet var derfor også en væsentlig faktor i strategien overfor mandaterne og regionen generelt.

Den alt overskyggende interesse omhandlede dog olieudvindingen i Mesopotamien. USA nægtede at blive holdt ude, da olien var på vej i britiske hænder. Uanset om det måtte fremhæve mandatregler, international voldgift eller gamle koncessioner, så ville USA ikke nægtes en andel. Interessen kom på et tidspunkt hvor USA frygtede at løbe tør for olie, og derfor var landet ekstra opsat på at dække behovet. Men da frygten stoppede i løbet af 1920erne den mesopotamiske olie allerede en inkorporeret del af udenrigsministeriets arbejde i regionen. Samtidig var private firmaer trådt ind i Mesopotamiens oliemarked. Dette var således starten på et sammenspil mellem private og statslige økonomiske interesser der manifesterede USA's primære agenda i Mellemøsten for fremtiden. Den efterfølgende stabilitet på oliemarkedet resulterede dog også i at andre interessekonflikter fyldte på ny i udenrigsministeriets arbejde i regionen. Således blev det varetagelsen af amerikanske skoler og deres undervisningsfrihed, der oplevede de største konfliktpunkter indtil anden verdenskrig, hvor oliehandlen takket været global usikkerhed igen kom i fokus.



Et andet væsentligt fokus i dette speciale omhandlede hvordan USA's interesser overfor de britiske mandater stemte overens med traditionel amerikansk udenrigspolitik. Dette speciale har forsøgt at argumentere for at de tre metastrømninger er berettigede i helhedsforståelsen af denne fortælling. Isolation var ikke gældende for de britiske mandater, der kun oplevede stigende amerikansk politisk og økonomisk involvering. Netop den stigende amerikanske økonomiske interesse vidner om at USA var en aktiv aktør i en region der ikke umiddelbart lå indenfor dens interessesfære. Men ikke desto mindre stemte meget udenrigspolitik overens med de traditioner der var forekommet indtil da. Det kan være svært at konkludere globale strømninger kun på baggrund af de britiske mandater. Men ikke desto mindre giver det et indblik i hvad der lå til grund for mange af de amerikanske interesser. Dette speciale har kun belyst de britiske mandater, og derfor vil en udvidet analyse af flere lande kun styrke billedet af USA og Mellemøsten i Mellemkrigsårene.

Forudsætningen for dette speciale var at undersøge hvilke interesser USA havde i de britiske folkeforbundsmandater, og grundlaget var manglen på omtale i de generelle fortællinger om USA's forhold til Mellemøsten i det 20. århundrede. Specialet har belyst at der forekom interesser også af nævneværdig karakter. Men sammenlignet med andet kulturelt, økonomisk og politisk historie i mellemkrigs perioden så falder det naturligt i baggrunden. Ikke desto mindre var mellemkrigsårene en periode der for alvor åbnede Mellemøsten op for USA, og perioden hvor landet for alvor manifesterede at olien var amerikanernes primære interesse i regionen. Hvilket skulle vise sig at spille væsentligt ind i forholdet mellem USA og Mellemøsten fremadrettet.

## Litteraturliste:

### Artikler i online og trykte tidsskrifter:

Ahmed, Hisham H.: "From the Balfour Declaration to World War II: The U.S. Stand on Palestinian Self-determination", *Arab Studies Quarterly*, 12 (1990): 9-41.

Altan-Olcay, Özlen: "Defining 'America' from a Distance: Local Strategies of the Global in the Middle East", *Middle Eastern Studies*, 44 (2008): 29-52.

Cambridge University Press: "British Mandate for East Africa", *The American Journal of International Law*, 17 (1923): 153-157.

DeNovo, John A.: "The Movement for an Aggressive American Oil Policy Abroad, 1918-1920", *The American Historical Review*, 61 (1956): 854-876.

Dunch, Ryan: "Beyond Cultural Imperialism: Cultural Theory, Christian Missions, and Global Modernity", *History and Theory*, 41 (2002): 301-325.

Fitzgerald, Edward P.: "Business Diplomacy: Walter Teagle, Jersey Standard, and the Anglo-French Pipeline Conflict in the Middle East, 1930-1931", *The Business History Review*, 2 (1993): 207-245.

Handy, Robert T.: "The American Religious Depression, 1925-1935", *Church History*, 29 (1960): 33-16.

Kithcing, Paula: "The Sykes-Picot agreement and lines in the Sand", *Historian*, 128 (2015/16): 18-22.

Kramer, Paul A.: "Power and Connection: Imperial Histories of the United States in the World", *The American Historical Review*, 116 (2011): 1348-1391.

Kazin, Michael: "America and the Great War", *Raritan*, 34(2014): 75-85.

Painter, David S.: "Oil and the American Century", *Journal of American History*, 99 (2012): 24-39.

Samuel, Annie Tracy: "The Open Door and U.S. Policy in Iraq between the World Wars", *Diplomatic History*, 38 (2014): 926-952.

Scazzierie, Luigi: "Britain, France and Mesopotamian Oil, 1916-2910", *Diplomacy & Statecraft*, 26 (2015): 25-45.

Stivers, William: "A Note on the Red Line Agreement", *Diplomatic History*, 1 (1983): 23-34.

Stivers, William: "International Politics and Iraqi Oil, 1918-1928: A Study in Anglo-American Diplomacy", *The Business History Review*, 55 (1981): 517-540.

Stoff, Michael B.: "The Anglo-American Oil Agreement and the Wartime Search for Foreign Oil Policy", *The Business History Review*, 55 (1981): 59-74.

Toprani, Anand: "An Anglo-American 'Petroleum Entente'? The First Attempt to Reach an Anglo-American Oil Agreement, 1921", *Historian* 79 (2017): 56-79.

Venn, Fiona: "Oleaginous Diplomacy: Oil, Anglo-American Relations and the Lausanne Conference, 1922-23", *Diplomacy & Statecraft* 20 (2009): 414-433.

Venn, Fiona: "The wartime 'special relationship'? From Oil war to Anglo-American Oil Agreement, 1939-1945", *Journal of Transatlantic Studies* 10 (2012): 119-133.

Williams, William A.: "The Legend of Isolationism in the 1920's", *Science & Society*, 18 (1954): 1-20.

#### Bøger:

Cohen, Michael: "*Britain's Hegemony in Palestine and in the Middle East, 1917-56*", London: Vallentine Mitchell, 2017.

Danilovic, Vesna: "*When the Stakes Are High – Deterrence and Conflict among Major Powers*", Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2002.

DeNovo, John A.: "*American Interests and Foreign Policy in the Middle East, 1900-1939*", Minnesota: University of Minnesota Press, 1963.

Geyikdagi, Necla: "*Foreign Investment in the Ottoman Empire – International Trade and Relations 1854-1914*", London: Tauris Academic Studies, 2011.

Grabill, Joseph L.: "*Protestant Diplomacy and the Near East: Missionary Influence on American Policy, 1810-1927*", Minnesota: University of Minnesota Press, 1971.

Go, Julian: "*Patterns of Empire – The British and American Empires, 1688 to the Present*", New York: Cambridge University Press, 2011.

Hardt, Michael. & Antonio Negri: "*Empire*", London: Harvard University Press, 2000.

Henig, Ruth & Alan Sharp: "*The League of Nations: League of Nations*", Haus Publishing, 2010.

Kaufman, Joyce P.: "*A Concise History of U.S. Foreign Policy*", London: Rowman & Littlefield, 2017, Fourth Edition.

Litke, Justin B.: "*Twilight of the Republic: Empire and Exceptionalism in the American Political Tradition*", University Press of Kentucky, 2013.

Mann, Michael: "*Incoherent Empire*", London: Verso, 2003.

Mavroidis, Petros C.: "*The Regulation of International Trade: Gatt*", Massachusetts: MIT Press, 2015.

Mazower, Mark: "*No Enchanted Palace – The End of Empire and the Ideological Origins of the United Nations*", New Jersey: Princeton University Press, 2009.

Mead, Walter Russel: "*Special Providence – American Foreign Policy and How It Changed the World*", New York: The Century Foundation, 2002.

Merrill, Dennis & Thomas G. Patterson: "*Major Problems in American Foreign Relations*", Volume II: Since 1914, Fifth Edition, Boston: Houghton Mifflin Company, 2000.

Nichols, Christopher McKnight: *"Promise and Peril: America at the Dawn of a Global Age"*, Harvard University Press, 2011.

Ninkovich, Frank: *"The United States and Imperialism"*, Malden: Blackwell Publishing, 2001.

Nye, Joseph S. Jr.: *"Soft Power – The Means to Success in World Politics"*, New York: Public Affairs, 2004.

O'Sullivan, Christopher D.: *"FDR and the End of Empire – The Origins of American Power in the Middle East"*, New York: Palgrave Macmillan, 2012.

Pedersen, Susan: *"The Guardians – The League of Nations and the Crisis of Empire"*, Oxford: Oxford University Press, 2015.

Roberts, Timothy & Lindsay DiCuirci: *"American Exceptionalism"*, London: Pickering & Chatto, 2013, Volume I.

Sharp, Alan: *"The Versailles Settlement – Peacemaking After the First World War, 1919-1923"*, New York: Palgrave Macmillan, 2008.

Smith, Tony: *"The Pattern of Imperialism – The United States, Great Britain, and the late-industrializing world since 1815"*, London: Cambridge University Press, 1981.

Tooze, Adam: *"The Deluge – The Great War and Remaking of Global Order"*, London: Penguin Books, 2014.

#### Kapitler i Antologier:

Brockett, Gavin D.: "The Challenge to Empire in the Middle East and Asia" i *A Companion to International History 1900-2001*, 207-219, Malden: Blackwell Publishing, 2007.

Graebner, Norman A.: "Oblivious to Reality: The Extremes of American Isolationism and Internationalism", i *Major Problems in American Foreign Relations - Volume II*, 91-95, Fifth Edition, Boston: Houghton Mifflin Company, 2000.

Hughes, Matthew: "Wartime Promises and the Postwar Empires", i *A Companion to International History 1900-2001*, 131-142, Malden: Blackwell Publishing, 2007.

Klare, Michael T.: "The Changing Geopolitics of Oil" i *Handbook of Oil Politics*, redigeret af Robert E. Looney, 30-44. New York: Routledge, 2012.

LaFeber, Walter: "Jefferson and an American Foreign Policy" i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, redigeret af Brendon O'Connor, 233-252, London: Sage Library of International Relations, 2010.

Lieven, Anatol: "Antithesis Part I: The Embittered Heartland", i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, redigeret af Brendon O'Connor, 255-298, London: Sage Library of International Relations, 2010.

McDougall, Walter A.: "Back to Bedrock: The Eight Traditions of American Statecraft" i *American Foreign Policy Traditions Volume I*, redigeret af Brendon O'Connor, 81-94, London: Sage Library of International Relations, 2010.

McKercher, Brian: "Reaching for the Brass Ring: The Recent Historiography of Interwar American Foreign Relations", i *Paths to Power – The Historiography of American Foreign Relations to 1941*, redigeret af Michael J. Hogan Cambridge, 176-223, Cambridge University Press, 2000.

#### Internetkilder:

The Covenant of the League of Nations: "*Peace Treaty of Versailles*", Articles 1-30 and Annex, <http://net.lib.byu.edu/~rdh7/wwi/versa/versa1.html>.

Encyclopædia Britannica: "*Middle East*", <https://www.britannica.com/place/Middle-East>.

Encyclopædia Britannica: "*Monroe Doctrine*", <https://www.britannica.com/event/Monroe-Doctrine>.

Office of The Historian, "*The Atlantic Conference & Charter, 1941*", <https://history.state.gov/milestones/1937-1945/atlantic-conf>.

World War I Document Archive: "*The King-Crane Report*", The King-Crane Commission Report, August 28, 1919, [https://wwi.lib.byu.edu/index.php/The\\_King-Crane\\_Report](https://wwi.lib.byu.edu/index.php/The_King-Crane_Report).

#### Ph.d. Afhandlinger:

Barrett, John C.: *International Politics, American Protestant Missions and the Middle East*. Udtrykt ph.d.-afhandling, Baylor University, 2012.

#### Volumener i Foreign Relations of the United States:

121. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1919, Volume I, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1919v01>.

122. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1919, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1919v02>.

124. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1920, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1920v02>.

127. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1921, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1921v02>.

129. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1922, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1922v02>.

131. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1923, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1923v02>.

133. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1924, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1924v02>.

139. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1927, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1927v02>.

140. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1927, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1927v03>.

142. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1928, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1928v02>.

143. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1928, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1928v03>.
148. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1930, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1930v02>.
149. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1930, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1930v03>.
153. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1931, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1931v02>.
156. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1932, The British Commonwealth, Europe, Near East and Africa, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1932v02>.
177. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1936, The Near East and Africa, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1936v03>.
181. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1937, The British Commonwealth, Europe, Near East and Africa, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1937v02>.
186. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1938, The British Commonwealth, Europe, Near East, and Africa, Volume II, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1938v02>.
193. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1939, The Far East; The Near East and Africa, Volume IV, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1939v04>.
197. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1940, The British Commonwealth, The Soviet Union, The Near East and Africa, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1940v03>.
203. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1941, The British Commonwealth; The Near East and Africa, Volume III, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1941v03>.
212. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1942, The Near East and Africa, Volume IV, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1942v04>.
221. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1943, The Near East and Africa, Volume IV, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1943v04>.
229. Foreign Relations of the United States, Diplomatic Papers, 1944, The Near East, South Asia, and Africa, The Far East, Volume V, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1944v05>.
- Truman Administration, 1945-8: The Near East and Africa, Volume VIII, <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v08>.